«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«31» қаңтар 2025 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 03-07 ақпан 2025 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 03.02**	**Сейсенбі 04.02**	**Сәрсенбі 05.02**	**Бейсенбі 06.02**	**Жұма 07.02**
Балаларды қабылдау	**Ақпан- «Жасампаздық пен жаңашылдық»** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Қайырлы таң, балалар!Бүгінгі көңіл күйлерің қандай? Бүгін қандай бәрің көріктісіңдер! **(қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі»:** «Әсем қоңыр» **https://zvyki.com/song/66420995/Dina_-_sem_o_yr/** **Үстел үсті ойындар: «Лото», «Мозайка», «Лего»** **Міндеті**: ойлау қабілеттерін, ұсақ қол моторикаларын дамыту.				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»-Біртұтас тәрбие)**	**Аптаның дәйексөздері:** «Суреткер – жасампаздық бастауы, жасампаздық – суреткерлік бастауы. Бірінсіз бірінің күні жоқ» **Міндеті:** жасампаздық пен жаңашылдық	**Дидактикалық ойын:** «Қиялдағы зат» **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету **(қазақ тілі***)**	**Саусақ жаттығу:** «Өрмекші» **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қазақ тілі***)** **Еңбек іс-әрекеті:** «Ойыншықтар шеберханасы»	**Дидактикалық ойын**: «Сөйлем құрастыр» **Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып,

	Әңгімелесу: «Қыстап қалатын құстар және жыл құстары» **Міндеті**: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қазақ тілі***)** **Шығармашылық іс-әрекет:** «Пішіндерді боя» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (боғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **Мартин Хайдеггер (Жасампаздық пен жаңашылдық)** **Дидактикалық ойын:** «1-10 санау» **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауды біледі, «Қанша?», «нешінші?» сұрақтарын ажыратуға, оларға дұрыс жауап беруге үйрету **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Киіз үй» Ұжымдық аппликация **Міндеті:** Киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Еңбек іс-әрекеті:** Аквариумдағы балықтарды күту **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **(қазақ тілі***)** **Шығармашылық іс-әрекет:** «Бейнеле» **Міндеті:** Қазақ ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан»,«құсқанаты» Туралы түсінігін кеңейту өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Ата-аналармен немесе баланың	**«Өнегелі 15 минут»** **«Мейірімділік — жылы жүректен»**				

басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Міндеті:** Баланың бойында жанашырлық, қамқорлық және өзгелерге жақсылық жасау ниетін ояту.				
	Жылы сөздер» күні. Күні бойы айтылған жақсы сөздерді жинап, кешке соларды қайталап айтып беру.	Құстарға көмек». Даладағы құстарға жем шашу, олардың тоңғаны туралы әңгімелесу.	«Ертегі әлемі». Мейірімділік туралы ертегі оқып, кейіпкердің ісіне баға беру. .	«Күлімдеу сыйла». Бүгін кімге күлкі сыйлағаны туралы сөйлесу.	«Жүректен жүрекке». Отбасы мүшелеріне кішкентай сыйлық немесе сурет арнау.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Еңбек іс-әрекеті:** Табиғат бұрышындағв еңбек **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкен» **Міндеті:** Ақша ұғымын қалыптастыру, сатып алу-сату әрекетін түсіну. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Көңілді-мұнды» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Ақша қайдан келеді?» **Міндеті:** Еңбек пен табыс арасындағы байланысты түсіндіру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Үнінен таны» **Міндеті:** музыкалық аспаптарды ажырату, Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Артық па, қажет пе?» **Міндеті:** Қажетті және қажетсіз заттарды ажырату. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық сағат» **Міндеті:** әндерді ажырату, Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Менің отбасым – менің қорғаным» **Міндеті:** Баланың отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығы туралы түсінік беру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Менің міндеттерім» **Міндеті:** Баланың міндеттерін түсіндіру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Сандар тізбегі» **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкадағы үш кит» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін

					ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Бағаны тап» **Міндеті:** Сандарды ажырату, салыстыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертенгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертенгілік жаттығу №11 кешен** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен , аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. **1.** Қол белде, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию дегенде басты солға ию бастапқы қалыпқа келу. **2.** Бастапқы қалып, аяқ иық бойымен, қол белде. 1 дегенде екі қолды алға созу, 2 дегенде қолды жоғары көтеру, 3 дегенде қолды жан - жаққа созу, 4 дегенде қолды төмен түсіру бастапқы қалыпқа келу **3.** Бастапқы қалып, қол белде, аяқ арасы алшақ. 1 дегенде оң жаққа иілу, 2 дегенде сол жаққа иілу бастапқы қалыпқа келу **4.** Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ, қолды алға созу. 1 дегенде отыру, 2 дегенде тұру, 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">5. Бастапқы қалып, еденге отыру,
қолды артқа тіреп отыру.
1 дегенде екі қолмен тізені құшақтау,
2 дегенде бастапқы қалыпқа келу
6. Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен,
оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру,
қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау.
Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру.
Демді қалыпқа келтіру.</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.
Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.
Аумин десең маған,
Алтыннан-жағаң,
Күмістен тағаң
Оң жағыңнан кетпесін,
Тілеуің қабыл,
Мұратың асыл болсын, Аумин (Үнемді тұтыну)</td></tr>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).</td></tr>
<tr><td></td><td>Дидактикалық ойын:
«Дыбыстарды ажырат»
Міндеті: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу.</td><td>Бейнелеу іс-әрекеті:
«Қыс» суретін салу
Міндеті: Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу.
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)</td><td>Әңгімелесу:
«Менің тобым»
Міндеті:
Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға</td><td>Дидактикалық ойын:
Жұмбақтың жауабын мүсінде
Міндеті: Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)</td><td>Еңбек іс-әрекеті:
«Кітаптар шеберханасы»
Міндеті: Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс әрекет,</td></tr>
</table>

	(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қарым-қатынас іс-әрекеті) **Дидактикалық ойын:** «Әуенді таны» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйретуді жалғастыру **(музыка****)**	**Дидактикалық ойын:** «Аттар тұяқтарымен тарсылдатады» **Міндеті:** сөздерге дыбыстық талдау жасау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	баулу; Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Әртүрлі сөздерді жинақта» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)**	**зерттеу іс- әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Саусақ жаттығуы:** «Өрмекші» **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Сөйлеуді дамыту** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту,сөздегі дыбыстардың орнын анықтауға үйрету (басы,ортасы,соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасауға машықтандыру. **2. Көркем әдебиет** Ы.Алтынсарин «Қыс» шағын әңгіме **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар	**1. Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2. Математика негіздері** Жиын **Міндеті:** "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың	**1. Математика негіздері** «Жиын» **Міндеті:** "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру. **2. Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу	1.**Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **2. Математика негіздері** Сан және санау **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.	**1. Сөйлеуді дамыту** Сөздік қор **Міндеті:** Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Заттық әлем. Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс

	мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. **3.Қоршаған әлеммен таныстыру** Бала, оның отбасы, үйі **Міндеті:** Бала, оның отбасы, үйі Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. **4. Дене тәрбиесі** «Шанамен сырғанау» **Міндеті:** сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру; Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету.	тобын білдіретінін түсіндіру. **3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Тілдік дамытушы орта Қазақ халқының азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста мал өсіруде қажетті құрал жабдықтары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. **4. Музыка** «Ақ лақ» **Міндеті:** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу.	**3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **Міндеті:** **Жапсыру.** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. **Сурет салу.** Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу **Мүсіндеу.** Қазақ халқының түрлі зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау) аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу **Құрастыру.** Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру	**3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Тілдік дамытушы орта Қазақ халқының азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста мал өсіруде қажетті құрал жабдықтары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта **4. Музыка** «Ақ лақ» **Міндеті:** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру.	заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау. Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу **3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер). **4. Дене тәрбиесі** «Хоккей элементтері» **Міндеті:** заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен

	Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажет.	**Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру **Би шығармашылықты** Шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау**	Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. **4. Дене тәрбиесі** «Шаңғымен жүру» **Міндеті:** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. Спорттық жаттығулар: Шаңғымен жүру. Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу	**Билер** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру **Би шығармашылықты** Шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалық маракас аспаптарда ойнау тәсілдермен таныстыру	бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру Спорттық ойындар. Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру

		Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалық маракас аспаптарда ойнау тәсілдермен таныстыру			
2-ші таңғы ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту.				
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу **Міндеті:** Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау.				
Серуен	**Бұрқасынды бақылау (карта №11)** **Міндеті:** Қысқы табиғат құбылысы-бұрқасынмен балаларды таныстыру. Қатты жел соғып жер үстіндегі қарды айналдырса және шалғайды жаба түссе-бұны бұрқасын деп айтады және балаларға түсіндіру. **Жұмбақ.** Қуып едім мойнын бұрмады, Ұстайын деп ем қолға тұрмады. (боран). **Ырым.** Соғып тұрған бұрқасын емес, аспаннан жауып тұрғанды қар дейді. Егер күннің жанында	**Әр түрлі күн райына қарай қардың өзгеруін байқау. (карта №12)** **Міндеті:** Жылымық кезінде қар жабысқақ болады, қардан ойыншық аққала істеуге болатынына балалардың көңілін аудару керек, ал аязды күндері қар үгітіліп , құрғап тұрғанда ештеңе істеуге болмайды, **Болжау.** Аязды күні қар жауса – күн жылынады. Суықтан қорықпа – суық сумен жуын. **Мақал-мәтел.** Қыс қандай болса, жаз да осындай. **Қимылды ойын:** «Кім озды?»	**Күннің ұзақтығын байқау. (карта №13)** **Міндеті:** Күннің ұзақтығын белгілеу., сосын келесі байқауда күн ұзақтығы, ұзақтығынын артуын белгілеу. Қыста күн әуелі қысқарды, одан соң ұзарады. Балалардың сөздік құрамын өзінше дұрыс құру, кеңейту, табиғатқа қызығушылығын арттыру. **Мақал-мәтел** Егер жұмыс болмаса, кешке дейін күн де ұзақ. **Болжам.** Желтоқсанда күн өте ерте қараңғыланып, кеш жарықтанады. **Қимылды ойын: Тарту.**	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай? (карта №14)** **Міндеті:** Қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аудару. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйретуді жалғастыру. **Мақал-мәтел.** Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады.	**Ағаш пен бұталарды бақылау (ағаштар: терек, қайың, шырша, гүлшетен, алма ағашы; бұталар: долана,жұпаргүл, сарықараған, шие) (карта №15)** **Міндеті:** Балалардың назарын ағаштардың және бұталардың сыртқы түріне аудару (жапырақ жоқ), жапырақсыз ағаш бұталарының аспан түстес екендігіне назар аударту. **Көркем сөз:** «Қарағай» Тау баурайы -жағалай Биік-биік қарағай.

	тұман болса-бұрқасын болады. **Қимылды ойын: «Бұрқасын»** Тізбекте тұру, қарлы құрылғылар арасында жүре білу, тізбекті бұзбай жүру, білімдерін бекіту, әріптестеріменіс-қимылдарын келісе білуіне үйретуді жалғастыру. **Еңбек қызметі.** Еңбек мазмұнын кеңейту, жануарларды әр сайын күтуін қамтамасыз ету.Адал еңбек етуге тәрбиелеу, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен эксперименттер.** «Бұрқасын қандай?» «Бұрқасын» сөзіне анықтама беруге балаларды үйретуді жалғастыру. **Өздігінен қызмет.** **Жеке жұмыс**: санамақ жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік жұмыс. (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,**	Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйретуді жалғастыру. (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді) Балаларды достарының жеңісіне жеткеніне қуануға үйретуді жалғастыру, дағдыландыру. **Еңбекке баулу.** Ауа райына байланысты қардың өзгеруіне көңіл бөлуді жалғастыру. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе жұмыстары.** (қар қандай екенін айт). Қар туралы балалардың білімін қадағалап, сөздік қорын кеңейту. Қар қалың, түкті, күн көзіне жарқырайды, жабысқақ, құрғақ. **Тәжірибе. Қардың қасиеттері.** Аязды күні қарды қолғаппен алса, ол жабыспайды, шашылады. Қарды сумен суарсаң, одан қаршық жасауға болады. Қар дымқыл әрі жабысқақ,	Қалың қар үстінде сақина жасау. Әркім қасында тұрған баланы белгі бойынша өзіне тартып қалады. Балаларды күшті болуға, шыдаммен ойын ережесін бұзбауға тәрбиелеу. **Еңбекке баулу.** Ағаштан түскен тұқымды жинау. Еңбек түрін арттыру, әр баланың еңбекке жүйелі қатысуын қамтамасыз ету. **Дидактикалықө ойындар. Тәжірибе жұмыстары.** «Қыс туралы мақал-мәтелдерді еске түсіру»Балалардың қыс айлары туралы және табиғат көріністері туралы білімдерін біртұтастандыру; Балалардың халықтық өнерге деген махаббатын ояту. **Жеке жұмыс**: өлең жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік жұмыс.** Балалардыңойын уақытында бір-біріне деген қарым-қатынасын	**Қимылды ойын: «Ақ аю»** Әртүрлі бағытта балаларды жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйретуді жалғастыру. **Еңбектену бағытында.** Бұтақтарды қардан сілкіп тазарту.Қай ағаш жасырынды, соны тап. Балаларға ағаштардың әртүрлі екендігін ажыратуды үйретуді жалғастыру. Олардың эстетикалық танымын байыту. **Жеке жұмыс**: жұмбақ шешу: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік жұмыс. (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті))**	Оқтай түзу бойлары, Шымыр өскен баладай. **Жұмбақ** Жазда жатсаң-көлеңкесіне алады, Қыста жақсаң -жаның рақат табады. (ағаш) **Болжамдар:** Егер жаңғақ шыршаның астыңғы жағында өссе- ерте суық түседі деген белгі, егер жоғары өссе-қыстың соңы суық болады. Ағаштан алма толық түспейінше- қыс болмайды **Тақпақ:** «Қыс келбеті» М.Әлімбаев Аққу мамық ұлпа қар, Жамылады қырқалар. Шымшып аяз бетіңді, Ширатады етіңді **Қимылды ойындар**: «Шаңғы жарысы» Дыбысқа деген іс-әрекетті бекіту (шанада отырып, аяқпен итеру; ішінен жатып, қолмен итеру).Дене тәрбиесі сабағында алған білімдерін іс жүзінде қолданып, жарыстарға

	қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті))	Қортынды. Бұдан біз қардың дымқылдығынан қар әдемі тұтас түрде болатындығын байқадық. **Жеке жұмыс**: өлең жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік жұмыс. (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті))**	түзету, қылықтарымен істерін айқындау, өз көзқарасында тұрақты тұру; құрдасының ойы мен өзінің ойының келіспеушілігін, оның ойыншықтарды, рөлді және міндеттерді бөлісудегі қимыл іс-әрекеттерін сыпайы түрде аңғарта білуін дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті))**		қатысуға ынталандыру. **Еңбек әрекеті** Ағаш **және бұта түптеріне қарды үю.** **Дидактикалық ойындар.** **Эксперимент және тәжірибе** «Ағаш па әлде бұта ма?» Балаларға суреттеу арқылы ағаш па әлде бұта ма екенін тапқызу. Тапсырма. Аязды күндері ағаштың жарылуын тыңдау. Өз бетінше іс-әрекет. Алдын-ала ойын тақырыбына келісіп, рөлдерді бөлу, 3-4 адамнан тұратын ойын топтарында бастапқы орналастырылған пәндік жағдаяттарды ұйымдастыру. **Жеке жұмыс**: мақал жаттау: шешендікке, сөз өнеріне баулу **Өзіндік жұмыс. (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті))**

Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру. Дара жұмыс этикет ережелерін сақтауын қадағалау. Серуен мен саяхат кезінде алған әсерлерін суретте бейнелеу**.** Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу.
Түскі ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.
Күндізгі ұйқы	Ұйқыға арналған әуен аудио-ертегі қою. «Бесік жырын» тыңдату. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау (баяу музыка тыңдау). Кітап, журналдар оқып беру.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 11** **Керуеттегі жаттығулар** 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд 5. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. 6. Төсектен тұру. **Керует жанындағы жаттығулар** 1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту. 3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен, Қоянша біз жүреміз. Секіреміз, билейміз. Аюға ұқсап қорбаңдап, Қорбаң – қорбаң жүреміз.

	Араға ұқсап ызылдап, Гүлдерге біз қонамыз. Гүлдің иісін аламыз, Таза ауаны жұтамыз. Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. **Демалуды қалыпқа келтіру** *Тыныс алу, демді қалыпқа келтіру.* Денсаулық - ол күлуің, көңіл-күйің жадырай. Денсаулық - ол жүруің, ешқай жерің ауырмай. «Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!» Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) **Міндеті:** мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеттерін қалыптастыру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Құм қасиеттері» **Міндеті:** құм қасиеттерімен таныстыру, сөздік қорын молайту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Нан бізге қайдан келеді?» **Міндеті**: Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Зерттеу іс-әрекеті:** Су айналымы туралы әңгімелесу **Міндеті**: Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Кім, қайда өмір сүреді?» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Театрландырылған іс-әрекет:** «Мақтақыз бен мысық» **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **Зерттеу іс-әрекеті:**

	бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын:** «Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын:** «Соқыр теке» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды . **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын:** «Аударыспақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	«Бұлт қайдан пайда болады?» **Міндеті**: Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Теңге алу» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**
Балалармен жеке жұмыс	**Коммуникативтік дағдылар** «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін мазмұндау **Міндеті:** тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен, жүйелі түрде жеткізуге үйретуді жалғастыру	**Коммуникативтік дағдылар** «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін мазмұндау **Міндеті:** тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен, жүйелі түрде жеткізуге үйретуді жалғастыру	**Коммуникативтік дағдылар** «Мақтақыз бен мысық» ертегісін сахналау **Мінлеті:** рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беруге үйретуді жалғастыру;	**Коммуникативтік дағдылар** «Мақтақыз бен мысық» ертегісін сахналау **Мінлеті:** қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі, дербес орындауға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Б. Нығымет*	**Коммуникативтік дағдылар** **Әңгімелесу:** «Қыс мезгілі» **Мінлеті:** зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен байланыстырып айтуға үйрету

	(қарым-қатынас іс әрекеті) *Ж. Айсултан*	**(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Ж. Әлем*	**(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Г. Ақерке*		**(қарым-қатынас іс әрекеті)** *М. Аяла*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **Міндеті:** Сөйлеуді дамыту , өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту.				
Серуен	**Бұрқасынды бақылау (карта №11)** **Міндеті:** Қысқы табиғат құбылысы-бұрқасынмен балаларды таныстыру. Қатты жел соғып жер үстіндегі қарды айналдырса және шалғайды жаба түссе-бұны бұрқасын деп айтады және балаларға түсіндіру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Әр түрлі күн райына қарай қардың өзгеруін байқау. (карта №12)** **Міндеті:** Жылымық кезінде қар жабысқақ болады, қардан ойыншық аққала істеуге болатынына балалардың көңілін аудару керек, ал аязды күндері қар үгітіліп , құрғап тұрғанда ештеңе істеуге болмайды, **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Күннің ұзақтығын байқау. (карта №13)** **Міндеті:** Күннің ұзақтығын белгілеу., сосын келесі байқауда күн ұзақтығы, ұзақтығынын артуын белгілеу. Қыста күн әуелі қысқарды, одан соң ұзарады. Балалардың сөздік құрамын өзінше дұрыс құру, кеңейту, табиғатқа қызығушылығын арттыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай? (карта №14)** **Міндеті:** Қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аудару. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Ағаш пен бұталарды бақылау (ағаштар: терек, қайың, шырша, гүлшетен, алма ағашы; бұталар: долана,жұпаргүл, сарықараған, шие) (карта №15)** **Міндеті:** Балалардың назарын ағаштардың және бұталардың сыртқы түріне аудару (жапырақ жоқ), жапырақсыз ағаш бұталарының аспан түстес екендігіне назар аударту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **Сөздік минимум** шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір, ішкиім, малақай, тон, қолғап, етік, пима, шәлі. **Ойын жаттығу:** «Кім киімін ұқыпты жинайды?» **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет**				

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Ертегіні таны» (Сөйлем құрау)** **Міндеті:** Баланың логикалық ойлауын және сөйлеу тізбегін дамытады. **Ойын шарты:** ертегінің үзіндісінен ертегіні тану керек **(қарым-қатына сіс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік» **Міндеті:** кездейсоқ жағдайларда (сырғанақ, боран, аяз) өзін дұрыс ұстауға үйрету.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу:** "Қыс мезгілі" **Міндеті:** Қыс мезгілінің басты белгілерін атап, сөздік қорды байыту. **(қарым-қатына сіс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Көшедегі және жолдағы қауіпсіздік» **Міндеті:** Көшедегі және жолдағы қауіпсіздік туралы бідімдерін қалыптастыру жүру керек.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Сөздік ойын**: «Кім жылдам?» (Жаңылтпаш айту) **Міндеті:** дыбыстарды анық шығаруға көмектеседі. **Ойын шарты:** Тәрбиеші немесе ата-ана қысқа фольклорлық жаңылтпаш айтады, бала оны қателеспей қайталауы керек. **(қарым-қатына сіс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Қауіпті – қауіпсіз» (Доппен ойын) **Барысы:** Тәрбиеші допты балаға лақтырып, бір іс-әрекетті айтады. Егер ол қауіпсіз болса, бала допты қағып алады, қауіпті болса – кері итереді.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Таныс ертегілерді мазмұндау:** (өз бетінше) **Міндеті:** суреттерін қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатына сіс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпті заттарды жина» **Міндеті:** Үйдегі өткір, кесетін және қауіпті заттарды анықтау. **Қажетті құралдар:** Ойыншықтар мен нақты заттардың суреттері (қайшы, пышақ, ине, дәрілер, үтік және қуыршақ, доп).	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театрландырылған іс-әрекет:** Таныс ертегілерді сахналау, **Міндеті:** сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатына сіс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Аяздағы қауіпсіздік» **Міндеті:** кездейсоқ жағдайларда өзін дұрыс ұстауға үйрету.

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«07» ақпан 2025 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 10-14 ақпан 2025 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 10.02**	**Сейсенбі 11.02**	**Сәрсенбі 12.02**	**Бейсенбі 13.02**	**Жұма 14.02**
Балаларды қабылдау	**Ақпан- «Жасампаздық пен жаңашылдық»** Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Сөздік минимум:** Қайырлы таң, балалар!Бүгінгі көңіл күйлерің қандай? Бүгін қандай бәрің көріктісіңдер! **(қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі»: «Серпер»** https://zvyki.com/song/34795558/rman_azy_-_Serper/				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»)** **Дидактикалық ойын:** **«Телеграф»**	**Аптаның дәйексөздері:** **«**Ең зор ләззат---іздену мен жасампаздық **Міндеті:** жасампаздық пен жаңашылдық туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **Естеу Жүніс (қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)**	**Дидактикалық ойын:** «Адасқан цифрлар» **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару.	**Мақал-мәтелді жаттату** **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу, әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық**	**Дидактикалық ойын:** «Қызыл-ақ» **Міндеті:** Сөз ішіндегі дыбысты табу, баланың есту қабілетін жетілдіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз»

	Міндеті: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, сөздерлі буынға бөлуге үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті; қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын:** «Әңгімеле» **Міндеті:** Тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)**	**(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Сөздік ойын: «Жауабын айт»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен байыту; сөздердің мағынасын түсіну **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**іс-әрекет; қазақ тілі***)** **Шығармашылық іс-әрекеті :** Құрастыру материалдардан құрастыру **Міндеті:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Әдептілік — ар-ұят»** **Міндеті**: Үлкенді сыйлау, сәлемдесу және қоғамдық орындарда өзін ұстау ережелерін бекіту.				
	«Сәлем — сөздің анасы». Амандасудың түрлері мен маңызы туралы айту.	«Кешірім сұрай білу». Қателік жасағанда мойындаудың ерлік екенін түсіндіру.	«Ас қайыру — әдептілік». Тамақтан соң бата беру немесе «рахмет» айтуды үйрету	«Кезек күту». Сабырлылық пен өзгенің құқығын сыйлау туралы әңгіме.	«Үлкенге құрмет». Ата-әжесіне қоңырау шалу немесе хат жазу.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек,	**Бейнелеу іс-әрекеті**: «Көңілді қалам» Балалармен бірлесіп плакатта сурет салу **Міндеті:** Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық сағат» **Міндеті:** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру.	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Көңілді бояулар» **Міндеті:** Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда	**Шығармашылық іс-әрекеті:** Өз бетімен әр-түрлі табиғи материалдардан ойыншықтар жасау	**Шығармашылық іс-әрекеті:** Өз бетімен оригами арқылы ойыншықтар жасау **Міндеті:**

қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Әуенді таны» **Міндеті:** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен таныстыру. **(музыка****)** **Дидактикалық ойын**: «Дүкен» **Міндеті:** Ақша ұғымын, сатып алу-сатуды түсіндіру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**(музыка****)** **Еңбек іс-әрекеті:** Гүлдерді суару **Міндеті**: Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Ақша қайдан келеді?» **Міндеті:** Еңбек пен табыс арасындағы байланысты түсіндіру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Қажет пе, әлде артық па?» **Міндеті:** Қажетті және қажетсіз заттарды ажырата білу. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (тері) және қалдық заттардан құрастыруға баулу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Пішіндерді боя» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бюджет құрастыр»	Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті** **Дидактикалық ойын:** «Оң және сол» **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Жинақ жәшігі» **Міндеті:** Ақша жинаудың маңызын түсіндіру.

				Міндеті: Ақшаны жоспарлауға үйрету. **Құралдар:** Ойыншық ақша, суреттер (азық-түлік, киім, ойын-сауық). **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпсіз және қауіпсіз емес» (жаңа) **Міндеті:** Баланың қауіпсіздік құқығын түсіндіру. **Құралдар:** Қауіпсіз/қауіпті жағдай суреттері. **Ойын барысы:** Балалар суреттерді екі топқа бөледі.	**(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертенгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.. **Ертенгілік жаттығу №11** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен , аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. **1.** Қол белде, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию дегенде басты солға ию бастапқы қалыпқа келу. **2.** Бастапқы қалып, аяқ иық бойымен, қол белде. 1 дегенде екі қолды алға созу, 2 дегенде қолды жоғары көтеру,				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">3 дегенде қолды жан - жаққа созу,
4 дегенде қолды төмен түсіру
бастапқы қалыпқа келу
3. Бастапқы қалып, қол белде, аяқ арасы алшақ.
1 дегенде оң жаққа иілу,
2 дегенде сол жаққа иілу бастапқы қалыпқа келу
4. Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ,
қолды алға созу.
1 дегенде отыру,
2 дегенде тұру,
3 дегенде бастапқы қалыпқа келу
5. Бастапқы қалып, еденге отыру,
қолды артқа тіреп отыру.
1 дегенде екі қолмен тізені құшақтау,
2 дегенде бастапқы қалыпқа келу
6. Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен,
оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру,
қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау.
Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру.
Демді қалыпқа келтіру.</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.
Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, көркем сөз қолдану мысалы,
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамыз,
Таза болды мұнтаздай,
Тағамға қол созамыз) (Үнемді тұтыну)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).</td></tr>
<tr><td>Дидактикалық ойын: «Қызыл-ақ»
Міндеті: сөздегі</td><td>Дидактикалық ойын: «Сөйлемді жалғастыр»</td><td>Сурет бойынша әңгіме құру
«Жыл мезгілдері»</td><td>Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы?»</td><td>Шығармашылық іс-әрекет: Композиция «Қыс»</td></tr>
</table>

	дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Берілген буынға сөз құрастыруға үйрету. Сөздегі буындардың санын анықтауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)**	**Міндеті:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру, сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	Ұжымдық жапсыру **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Сөйлеуді дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру. **2. Көркем әдебиет** Ы.Алтынсарин «Әке мен бала» **Міндеті:** Диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.	**1. Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **2. Математика негіздері** Сан және санау **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. . **3. Қазақ тілі** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті	**1. Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. **2. Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру **Міндеті**: Берілген буынға сөз құрастыруға үйрету. Сөздегі буындардың санын анықтауға үйрету **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **Міндеті:**	**1.Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру **Міндеті**: Берілген буынға сөз құрастыруға үйрету. Сөздегі буындардың санын анықтауға үйрету **2. Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. **3. Қазақ тілі** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті	**1. Сөйлеуді дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру**

	3.Қоршаған әлеммен таныстыру Көлік, байланыс құралдары. Жол қозғалысы ережелері **Міндеті:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон. Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. **4. Дене тәрбиесі** «Жыланша жүгіру»	**Міндеті**: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы) **4. Музыка** «Бағдаршам» **Міндеті**: **Музыка.** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, "күй" жанрыментаныстыру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру.	**Жапсыру.** Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **Сурет салу.** Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу. **Мүсіндеу.** Қазақ халқының түрлі зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау) аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән) безендіру, жұмыс	**Міндеті**: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы) **4. Музыка** «Бағдаршам» **Міндеті:** **Музыка.** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, "күй" жанрымен таныстыру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.**	Табиғатпен таныстыру. Еңбекке баулу **Міндеті:** Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **3.Көркем әдебиет** Абай Құнанбайұлы «Ғылым таппай мақтанба» (таңдап алынған шумақтар) **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **4. Дене тәрбиесі**

	Міндеті: шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; Спорттық жаттығулар: Шанам ен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру	**Билер** Балаларға "Қара жорға" биін билету. **Би шығармашылықты** Шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалық маракас аспаптарда ойнау тәсілдермен таныстыру	барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. **Құрастыру.** Қағаздан құрастыру. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру.паттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. **4. Дене тәрбиесі** «Жүрумен жүгіруді алмастыру» **Міндеті:** жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне	Әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер** Балаларға "Қара жорға" биін билету. **Би шығармашылықты** Шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалық маракас аспаптарда ойнау тәсілдермен таныстыру.	«Шайбаны сырғанату» **Міндеті:** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; Спорттық ойындар. Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру

	құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну, таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.		сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; Спорттық жаттығулар: Шаңғымен жүру. Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу		
2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау				
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу				
Серуен	**Құстарды бақылау (сарышымшық, бозторғай, сауысқан, торғай, көгершін) (карта №16)** **Міндеті:** Балаларға қыстайтын құстар туралы түсінікті нақтылау және бекіту. Құстардың атауын есте сақтау, ұшып келетін құстарды белгілеріне сай ажырата білу(көлемі және түстеріне байланысты). **Көркем сөздер:** «Қарлығаш»	**Қардағы іздерді бақылай білу (карта №17)** **Міндеті:** Қарда түрлі іздердің қалатынын, соның ішінде құстардың ізі ерекше болатындығын айыра білу: құстардың ізі крест сияқты, әр құс әр түрлі із қалдырады. **Тақпақтар** « Алғашқы қар» Т.Мұратұлы. Көктемгі шие гүлі ме, Қарғалар көкте жай ұшып, Сала ма еске мақтаны. Бірінен –бірі озбайды.	**Өзенді бақылау (карта №18)** **Міндеті:** Қыстың басындағы су құбырлары жайлы түсініктерін анықтау. Бірінші көлдің жиегінде мұз пайда болады, ол жұқа, тез ерігіш; содан кейін барып барлық су құбырлары қатады. **Көркем сөз** Су-өмірдің нәрі. «Көл» С.Мәуленов. Балалар көл орнатты, Өзенді бұрып алып. Жағасын орман жапты,	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау (карта №19)** **Міндеті:** Қардың көп түскенін, бірақ біз одан еш қиындықсыз өтетінімізге назар аудару. Бұған бізге аула сыпырушы көмектесті. Балаларда н аула сыпырушының жаздағы жұмысқа қарағанда қыстағы жұмысының ерекшелігі неде екенін сұрау **Көркем сөздер**	**Қардың астында өсетін өсімдіктерді бақылау (карта №20)** **Міндеті:** Балаларға жазда өсіп, қазір қардың астында қалған өсімдіктерді ұқыптылықпен қазып алуды ұсыну.Қардың астындағы шөпті бақылау. **Көркем сөз** Аппақ қыстың бораны, Аяз шымшып алады, Аппақ қыстың бояуы. Боран мен жел болады.

	Ауламызда бау бүрлеп, Шешек атып жайнайды. Ақ тамағы бүлкілдеп, Қарлығаштар сайрайды. Жұмбақтар Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі. (қарлығаш) Қалқып тұрып аспанда, Үн шығарып сан қилы, Өнеріне басқанда, Тұла бойың балқиды. (Бозторғай) **Ырымдар**: Сарышымшық үйге ұшып келсе-жақын арада қыстың түсетіні. Бозторғай қыста ән салса-онда қар еріп, жер батпақ болады. Егер торғай шөпке тығылса- аяз немесе боран. **Қимылды ойын:«Үкі»** Балалар арасынан бір **«Үкі»** сайланады. Қалғандары — «аралар», «қоңыздар» немесе «кішкентай құстар».Алаңның бір бұрышында үкінің ұясы белгіленеді.	Қар жауып тұрды түнімен, Ағаштар үнсіз майысып, Күн шыға барып тоқтады. Сынып бір кете жаздайды. «Қар», Т.Шопашов Жауды,міне,қар аппақ, Қазақ жері-сәніміз, Қазақ жері-бағымыз. Мәуесі мол бағымыз. Қойнауынан мөп-мөлдір, Саясында жетілер, Сусындайды жанымыз. Балдай бала шағымыз. **Қимылды ойындар:** «Нысана» Оң және сол қолмен желдетіп, көздеп лақтыру кезінде қалыпты жағдайды сақтай білу. Ойын барысында балаларды шапшаңдыққа, икемділікке баулу.Қызығушылықтарын арттыру **Еңбек қызметі** Ұяны тазалау Өз беттерінше және жауапкершілікпен ұяны тазалап, еңбектерін бағалай білуге үйретуді жалғастыру. **Дидактикалық ойындар.**	Өсті гүл бүрін жарып. **Жұмбақ** Туған жердің белбеуі, Шұбатылып қалыпты. Керемет-ау кернеуі, Тасты тесіп, жарыпты. (өзен) **Мақал-мәтелдер** «Бұлт өзеннен су алса ғана- жауады». Т ақпақ «Сырғанақ» Б.Жақып (20 бет,хрестоматия.Айн.қ. орта.) Біз тебеміз сырғанақ, Ақ шанамыз зырлайды, Таудан төмен сырғанап. Ақ қар оны шыңдайды. Бір шанада екеуіміз, Біреу шаңғы тебеді, Құламайды екенбіз. Құйындатып келеді.... **Қимылды ойындар:** «Өзенге жүгіру» (дағыстан ұлттық ойыны) Берілген дабыл бойынша әр түрлі қимылда жүгіру(ұсақ, кең адыммен, аяқты екі жаққа жіберіп жүгіру, секіру арқылы жүгіру). Жаттығу жұмыстарына деген қызығушылықтарын ояту, қимыл	Еңбек-қуаныш,жалқаулық-айырылмас азап. Адам ерінбей еңбек ету арқылы қуанышқа,шаттыққа бөленеді. Еңбексүйгіштік, еңбекқорлық және еңбекті бағалай білген адам өмірде құрметке бөленеді. Мақал-мәтелдер: Еңбек етсең ерінбей-тояды қарның тіленбей. Ердің атын еңбек шығарады. Ер дәулеті-еңбек. **Тақпақ** «Болайықшы осындай...», А.Меңжанов. Жақсы бала еңбекшіл, Таза бала мұнтаздай, Ер азамат болады. Сүйсінеді қараған. Қиындықты жеңіп кіл, Ұқыпты деп бұл қандай, Құшағы гүл толады. Жақсы көрер бар адам. Еңбекшіл осындай, Еңбекшіл осындай Болайықшы, досым-ай.	Ақ көрпеге орайды, Туған жердің ақ қысы, Ақ қыс байтақ даланы. Ақ құшағын жаяды. **Мақал-мәтелдер** Еңбекке үйренем десең, ерінбе, Өнерге үйренем десең, жерінбе. Ертегі «Аяз атаны күткен бала». С.Оспанов. **Қимылды ойындар:** «Біз көңілді балалармыз»Алаңның қарама-қарсы жағына жүгіріп шығу, бір-бірін итермеу, ойынның шартын сақтау(ескертуден аулақ болу).Балаларды ойын талабына сай шапшаңдыққа, икемділікке баулу. **Еңбек қызметі** Кіші топтағы балаларға алаңдағы қарды тазалауға көмектесу. Балаларды балабақша ауласында қар тазартып, қарды сырып,жүретін жол қалдырып, тазалық

	Ойын барысы: Ойын жүргізушісі (тәрбиеші немесе мұғалім) екі түрлі команда береді: **«Күн!» (Күндіз):** Үкі ұясында ұйықтап жатады. Қалған балалар алаңда еркін жүгіреді, секіреді, жәндіктер мен құстарша дыбыс шығарып ойнайды.**«Түн!» (Түн болды):** Барлық балалар сол сәтте **қимылдамай, қатып қалуы тиіс**. Осы кезде «Үкі» ұясынан шығып, аңдуға кіріседі. **Негізгі шарт:** Үкі ақырын жүріп, қимылдаған баланы іздейді. күліп жіберсе, саусағын қимылдатса немесе тепе-теңдік сақтай алмай қозғалып кетсе, Үкі оны өзінің ұясына алып кетеді **Еңбек әркеті** Құстарды тамақтандыру **Жеке жұмыс:** алуан түрлі заттарды	**Эксперименттер және тәжірибелер** «Іздің құпиясын кім тез табады?» Қашықтықты бағыттай білу, зеректілік қабілеттерін бекіту. «Не себепті құстардың ізі, үзілетіндігін түсіндіру» (құстар ұшады,қанатын және құйрығын ашқандықтан- қарда басқа із қалдырады). **Жеке жұмыс:** алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдануға жаттықтыру **Өз бетінше іс-әрекет:** Ойын барысында балалар өзара қарым-қатынас жасау арқылы норманы және ережені меңгеру қабілетін ояту(жүргізу мәдениеті, достық, ұжымдық түсінушілік). **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қозғалыстарын жақсарту. **Еңбек қызметі**. Қар ойыны: Қар тақырыбындағы білімін бекіту; берілген тақырып бойынша құрылысты қаруландыру; табиғи материалдарды қолдану арқылы шығармашылық қабілеттерін арттыру. **Дидактикалық ойындар.Эксперименттер және тәжірибелер**. Тәжірибе. Мұз және оның құрылымы. Мұзды көріп, құрылымын анықтау(суық,қатты, тайғанақ). Мұз салынған ыдысты топқа кіргізу, мұзды ұстатып көрсетіп, ерігенше бақылау. **Жеке жұмыс:** балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **Жеке жұмыс:** сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат	Болайықшы, досым-ай. **Қимылды ойындар** «Кім күшті» (қазақтың ұлттық ойыны) Жаттығу жасау барысында еңбектену-жолдасыңның өзіңе қарай тартылуы; дұрыс отыруын қадағалау. Жолдасыңның жетістігіне, жеңілісіне көңіл аудара білу. **Еңбек қызметі** Аула сыпырушыға көмек. Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. Еңбек мәдениетін қалыптастыру (құралдарды қолдана білу, жұмыс орнында тәртіпті қадағалау). **Дидактикалық ойын.** **Эксперименттер және тәжірибелер.** «Ұқсас-ұқсас емес» Балаларды белгі бойынша заттарды топтастыра білуге үйретуді жалғастыру (құралдары, түрі, белгісі).	сақтауға үйретуді жалғастыру. **Дидактикалық ойындар.** **Эксперименттер және тәжірибелер** «Болады-болмайды» Танымдылық, ойлау қабілеттерін дамыту. Тәжірибе.Аулаға шыққанда екі ыдысқа су құйып алып шығу.Бір банканы қардың үстіне қойып, екінші банканы қардың астына көміп тастау.Қай банкадағы су бірінші қатады? **Қорытынды:** ауадағы су бірінші қатады. **Жеке жұмыс:** алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдануға жаттықтыру **Өз бетінше іс-әрекет** Балаларды ойын барысында ойыншықтарын айырбастауға, тақырыпқа сай түрлі материалдар арқылы ойын құрастыру;

	сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдануға жаттықтыру **Өз бетінше жұмыс:** Балаларға өз рөлдерін және қарсыластарының рөлдерінің мазмұнын есте сақтай білуді үйретуді жалғастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру **Өз бетінше іс-әрекет** Ойынды ұйымдастыру кезеңі (бастапқы және жүру барысы)рөлдермен байланыстыра отырып балалардың танымдылық қабілеттерін арттыру,бір-біріне көмек көрсету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Жеке жұмыс:** сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру **Өз бетінше іс-әрекет** Біріккен ойындарда өз тәртібіне жауап беруге тәрбиелеу,ойын әрекетін ұйымдастыруға талпын **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	балалардың өздері дайындаған ойыншықтарды қолдану. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	«Жыл мезгілдері: жаз, қыс белгілері» **Міндеті:** Балаларға жыл мезгілдерін қайталату. Жанды және жансыз табиғат туралы түсіндіру. Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру. Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға үйрету.				
Түскі ас	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **«Ас – адамның арқауы»** Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу **Бата беру** Дастарханың бай болсын. Қазан-ошағың май болсын. Төрт түлігің сай болсын. Көңілің толып жай болсын! **Міндеті:** Балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау				

	«Түлкі мен тырна» ертегі. «Сандар» әнін тыңдату.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру. **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 11** **Керуеттегі жаттығулар** 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд 5. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. 6. Төсектен тұру. **Керует жанындағы жаттығулар** 1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту. 3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен, Қоянша біз жүреміз. Секіреміз, билейміз. Аюға ұқсап қорбаңдап, Қорбаң – қорбаң жүреміз. Араға ұқсап ызылдап, Гүлдерге біз қонамыз. Гүлдің иісін аламыз, Таза ауаны жұтамыз. Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. **Демалуды қалыпқа келтіру** *Тыныс алу, демді қалыпқа келтіру.*

	Денсаулық - ол күлуің, көңіл-күйің жадырай. Денсаулық - ол жүруің, ешқай жерің ауырмай. «Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»				
Бесін ас	Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру. «Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету. Ас мәзірімен таныстыру, балалардың назарын тағамға аудару.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Ауа қасиеттері» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Тақия тастамақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	**Дидактикалық ойын:** «Мамандық иесін ата де бейнеле» **Міндеті:** Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: адамдардың еңбегін жеткізе білуін жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Аударыспақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)** **Дидактикалық ойын:** «Айырмашылығын тап»	**Дидактикалық ойын:** «Музыканттар» **Міндеті:** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Келесі аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру: музыкалық маракас; музыкалық румба; музыкалық шулы аспаптар **(музыка****)** **Ұлттық ойын:** «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)** **Дидактикалық ойын:** «Не қайда өседі?”	**Дидактикалық ойын: «**Көңілді-мұнды» **Міндеті:** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен таныстыру. **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Заттар әлеміне саяхат» **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. **(танымдық**	**Дидактикалық ойын:** «Менің отбасым» **Міндеті**: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Соқыр теке» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**

		Міндеті: Логикалық ойын тапсырмаларын орындайды, қызығушылық танытады, тапсырманы шешудің жолдарын таба алады. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) (қарым-қатынас іс әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Әткеншек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	**Дидактикалық ойын**:"Не қайда тұрады?" **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	**Коммуникативтік дағдылар** «Қыс» өленің жаттау **Мінлеті:** өленңдерді мәнерлеп, интонациямен оқуға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Ә. Ақмарал*	**Коммуникативтік дағдылар** «Қыс» өленің жаттау **Мінлеті:** өленңдерді мәнерлеп, интонациямен оқуға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *Ә. Альнұр*	**Коммуникативтік дағдылар** «Қыс» өленің жаттау **Мінлеті:** өленңдерді мәнерлеп, интонациямен оқуға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *М. Аяла*	**Коммуникативтік дағдылар** «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін мазмұндау **Міндеті:** тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен, жүйелі түрде жеткізуге үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Е Медина*	**Коммуникативтік дағдылар** Әңгіме құрастыру **Міндеті:** бақылаулар мен сюжеттік суреттер бойынша әңгімелер құрастыруды үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Р. Әміре*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (Сөйлеуді дамыту , өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	**Құстарды бақылау (сарышымшық, бозторғай, сауысқан, торғай, көгершін)**	**Қардағы іздерді бақылай білу (карта №17) Міндеті:**	**Өзенді бақылау (карта №18) Міндеті:**	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау (карта №19) Міндеті:**	**Қардың астында өсетін өсімдіктерді бақылау**

	(карта №16) **Міндеті:** Балаларға қыстайтын құстар туралы түсінікті нақтылау және бекіту. Құстардың атауын есте сақтау, ұшып келетін құстарды белгілеріне сай ажырата білу(көлемі және түстеріне байланысты). **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Қарда түрлі іздердің қалатынын, соның ішінде құстардың ізі ерекше болатындығын айыра білу: құстардың ізі крест сияқты, әр құс әр түрлі із қалдырады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Қыстың басындағы су құбырлары жайлы түсініктерін анықтау. Бірінші көлдің жиегінде мұз пайда болады, ол жұқа, тез ерігіш; содан кейін барып барлық су құбырлары қатады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Қардың көп түскенін, бірақ біз одан еш қиындықсыз өтетінімізге назар аудару. Бұған бізге аула сыпырушы көмектесті. Балаларда н аула сыпырушының жаздағы жұмысқа қарағанда қыстағы жұмысының ерекшелігі неде екенін сұрау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**(карта №20)** **Міндеті:** Балаларға жазда өсіп, қазір қардың астында қалған өсімдіктерді ұқыптылықпен қазып алуды ұсыну.Қардың астындағы шөпті бақылау. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір, ішкиім, малақай, тон, қолғап, етік, пима, шәлі. **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене тәрбиесі****				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу:** «Мақал- мәтел — халық қазынасы» **Міндеті:** Балалардың ана тіліне деген сүйіспеншілігін арттыру, сөздік қорын байыту, мақал-мәтелдер мен сөз мәдениетін қолдануға дағдыландыру.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Қыс мезгілі туралы мақал-мәтелдерді жаттау** **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Жақсы деген немене, жаман деген немене?	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» «Жаңылтпаштар әлемі» **Міндеті:** Балаларды қазақтың жаңылтпаштармен таныстыру, жаңылтпаштарды жатқа айтуға үйрету; Сөздік қорын, Тіл мәдениетін және ұлттық дүниетанымын қалыптастыру.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» «Қаңбақ шал» **ертегісін оқу** **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театраландырылған ойын:** «Қаңбақ шал» ертегісін сахналау **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен

	(қарым-қатынас іс әрекеті) **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Бөтен адаммен сөйлеспе» **Міндеті:** Бейтаныс адамдармен араласу кезіндегі сақтық шараларын үйрету. **Ойын барысы (рөлдік ойын):** Тәрбиеші «бөтен адамның» рөлін ойнайды. Ол балаға келіп: «Сәлеметсің бе! Менде өте дәмді кәмпит бар, жүр, мен саған мысығымды көрсетейін», — дейді. Балалар дұрыс жауап қайтаруды үйренуі керек: **«Жоқ, мен сізді танымаймын!»** немесе **«Мен анамнан сұрауым керек!»** деп айтып, алыстауы тиіс.	**Міндеті:** балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	**(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Көлікте» **Міндеті**: көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол) туралы білімдерін қалыптастыру.	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жаяу жүргіншілер» **Міндеті**: бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Сөздік минимум:** бағдаршам, жүргіншілер жолы, самокат, велосипед.	дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Дала және жол заңдары» **Міндеті:** Балалардың өз есімін, тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсоқ жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дұрыс ұстауға үйрету.
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Ата-аналарға балалардың жетістері туралы хабарлау	Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«14» ақпан 2025 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 17-21 ақпан 2025 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 17.02**	**Сейсенбі 18.02**	**Сәрсенбі 19.02**	**Бейсенбі 20.02**	**Жұма 21.02**
Балаларды қабылдау	**Ақпан- «Жасампаздық пен жаңашылдық»** Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Сөздік минимум:** Қайырлы таң, балалар!Бүгінгі көңіл күйлерің қандай? Бүгін қандай бәрің көріктісіңдер! **(қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі»:** «Ата толғауы» **https://zvyki.com/song/61248912/N_r_isa_T_lendiev_-_Ata_tol_au/** **«Табиғат бұрышында еңбек:** **Міндеті**: Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Үстел ойындары:** «Пазлдар», «Лото», «Сандар» **Міндеті:** Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) **(«Жасампаздық пен жаңашылдық»)**				

	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»)** **Дидактикалық ойын:** «Әртүрлі сөздерді жинақта» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Үнінен таны» **Міндеті:** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Келесі аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру: музыкалық маракас; музыкалық румба; музыкалық шулы аспаптар. **(музыка****)**	**Аптаның дәйексөздері:** **«**Әркім өзінше жасампаздық танытады: түрлі жағдайлар мен мүмкіндіктерден әлдебірдеңе ойлап шығарады» **Міндеті:** жасампаздық пен жаңашылдық туралы түсініктерін кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу**.** **Альфред Адлер (қазақ тілі ***)** **Дидактикалық ойын:** «Телеграф» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, сөздерлі буынға бөлуге үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс әрекеті; қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын: «**Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру Берілген буынға сөз құрастыруға үйретуді жалғастыру. Сөздегі буындардың санын анықтауға үйретуді жалғастыру. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын:** «Әңгіме құрастыр» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу, Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйретуді жалғастыру, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)**	**Дидактикалық ойын:** «Тәулік бөліктері» **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Сөздік ойын: «Жауабын айт»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен байыту; сөздердің мағынасын түсіну **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Еңбекқорлық — бақыт бастауы»** **Міндеті:** Баланың еңбекке деген қызығушылығын арттыру, өз бетінше әрекет етуге баулу.				
	Менің көмегім». Үйдегі жеңіл жұмыстарға (гүл суару, ойыншық жинау) тарту.	«Заттарды күту». Өз киімін, аяқ киімін таза ұстаудың маңызы.	Нан — қасиетті». Нанның қалай келетінін, диқандардың еңбегін айтып беру	«Мамандықтар әлемі». Ата-анасының жұмысы туралы мақтанышпен айту.	«Жалқаулық — жаман әдет». Жалқаулық туралы мақал-мәтелдер үйрену.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Сиқырлы сызықтар» **Міндеті:** Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) **(«Жасампаздық пен жаңашылдық». Біртұтас тәрбие)** **Дидактикалық ойын:** «Ақшаны сана» **Міндеті:** Ақшаны санау дағдысын қалыптастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық балға» **Міндеті:** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **(музыка****)** **Тәжірибе:** **«Сиқырлы айна немесе 1? 3? 5?»** **Міндеті:** Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Үш гүл» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Тәжірибе:** Электр зарядтары туралы тұжырымдама **Міндеті:** Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)** .	**Дидактикалық ойын:** «Қатты және ақырын әуен» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Зерттеу іс-әрекеті:** Құмның қасиеттері **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Жинақ жәшігі»	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық жұмбақтар» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **(музыка****)** **Зерттеу іс-әрекеті:** «Су қасиеттері» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

				Міндеті: үнемдеу дағдысын қалыптастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	
Ертенгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.. **Ертенгілік жаттығу №12 кешен** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойыптізені жоғары көтеріп жүру, иреленделеп жүгіру. **1.** Б.қ.-негізгі тұрыс,текше ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады.1-қолды алға созып,текшелерді 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ. 3-қолдарын жоғары көтеріп, қолдарына қарап,текшелерді 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ. **2.** Б.қ,аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,текшелерді 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп,текшелерді 1-2-3 деп,бір-біріне ұру. 4.б.қ. **3.** Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық,қолда текше. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4 дегенде б.қ келу. **4.** Б.қ.еденде отыру қолда текше. 1дегенде қолдағы текшені аяқ ұшына жеткізу. 2дегенде б.қ. келу. **5.** Б.қ.қолда текше.Текше жоғары көтеру және алға иілу. 1дегенде текшені жоғары көтеру. 2дегенде алға қарай иілу. 3дегенде б.қ. келу. **6.** Б.қ. еденге жату, қолда текше,жатып велосипед тебу,жатып дем алу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. **Денсаулық ол – шыныққан** **Барлық денең мүшесі.** **Денсаулық ол - тыныққан** **Жүйке тамыр жүйесі.**				
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. **(Үнемді тұтыну)**				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру(қарым-қатынас іс- әрекеті)
Аумин десең маған,
Алтыннан-жағаң,
Күмістен тағаң
Оң жағыңнан кетпесін,
Тілеуің қабыл,
Мұратың асыл болсын, Аумин</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік)</td></tr>
<tr><td>Зерттеу іс-әрекеті:
Кітаптардың пішінін атау, салмағын анықтау, ауыр жеңілін, үлкен кішісін топтастыру
Міндеті: Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту
(танымдық іс әрекет, зерттеу іс- әрекеті)</td><td>Шығармашылық іс-әрекет:
Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру
Міндеті:
Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу..
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)</td><td>Шығармашылық іс-әрекет:
«Үй суретін сал»
Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.
Міндеті: Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)</td><td>Дидактикалық ойын:
«Пішіндерді боя»
Міндеті: Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу.
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)</td><td>Бейнелеу іс-әрекеті:
«Қыс»
Міндеті: Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу.
(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)

Саусақ жаттығуы:
«Салат»
Міндеті:
Шешендікке, сөз өнеріне баулу.
(қарым-қатынас іс-әрекеті)</td></tr>
</table>

Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Сөйлеуді дамыту** **С**өздік қор **Міндеті:** Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **2. Көркем әдебиет** **Міндеті** Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. **3.Қоршаған әлеммен таныстыру** Адамгершілік және патриоттық тәрбие **Міндеті:** Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала	**1. Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктер **Міндеті**: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **2. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. Пішіндерді жинап, құрастыру. **3. Қазақ тілі** Сөздік қор **Міндеті:** Сөздік қор Азық-түлік атауларын (жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз, айран) білдіретін сөздерді үйрету. **4. Музыка** «До- ре-ми» **Міндеті**: **Музыка.**	**1. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. Пішіндерді жинап, құрастыру. **2. Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктер **Міндеті**: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **Міндеті:** **Жапсыру.** Қазақ халқының тұрмыстық заттары Киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр)	**1.Сауат ашу негіздері** Сөйлемді ауызша талдау **Міндеті:** Жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **3. Қазақ тілі** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті**: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде	**1. Сөйлеуді дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Өсімдіктер әлемі. Жануарлар әлемі **Міндеті:** Өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі. Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді,

	өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту. **4. Дене тәрбиесі** «Шанамен сырғанау» **Міндеті**: Сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру; Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау	Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, "күй" жанрыментаныстыру. **Ән айту.** Әр түрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету **Билер** Балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылықты**	таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Сурет салу.** Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: адамдардың еңбегін жеткізе білуін жетілдіру. **Мүсіндеу.** Қазақ халқының түрлі зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау) аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. **Құрастыру.** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу	қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **4. Музыка** «До- ре-ми» **Міндеті:** **Музыка.** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, "күй" жанрыментаныстыру. **Ән айту.** Әр түрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес	ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, қоршаған ортаны көз, мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білу. **3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу **4. Дене тәрбиесі** «Хоккей элементтері» **Міндеті:** заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ

		Мәтінге сәйкес әнді сахналау **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалық румба аспаптарда ойнау тәсілдермен таныстыру	Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. **4. Дене тәрбиесі** «Шаңғымен жүру» **Міндеті:** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. Спорттық жаттығулар: Шаңғымен жүру. Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу.	қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету **Билер** Балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылықты** Мәтінге сәйкес әнді сахналау **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалық румба аспаптарда ойнау тәсілдермен таныстыру	ұшын еденге қою) жүру Спорттық ойындар. Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу
2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау (коммуникативтік әрекет).				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау.				

	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Адам таситын көліктерді бақылау (карта №21)** **Міндеті:** Адам таситын көліктерді бақылауға алу білімдерін кеңейту. Оларға автобустың арнайы тротуарға жақын аялдамаға тоқтайтынын түсіндіру. **Көркем сөз** «Жолың болсын!» Атам шықса сапарға. – Жолың болсын! –дейді апам. Апам шықса сапарға: -Жолың болсын! - дейді атам. -Жолың болсын! - дейді олар, Үлкенге де кішіге. -Жолың болсын! - дейді олар Ұшырасқан кісіге. Осы сөзде байқадым Қуат барын, күш барын. –Жолың болсын! –айтамын, Алыс жолға шықса кім! Жұмбақ Көше бойлап аяңдайды, Адам тасып аялдайды.(автобус)	**Баяуборасынды бақылау (карта №22)** **Міндеті:** Жансыз табиғаттағы қыстың белгілерімен танысу(қазылған жер).Қыстың суық күнінде жолда қар борасыны болады, ауаға қатты жел көтеріліп, жолды ақ борасын басады. Айдама қарды қырманнан ойшыққа, бос жерлерге апарады. Балалардың сөздік қорларын молайту. **Көркем сөз** Тақпақ «Қысқы кеш» А.С.Пушкин. Кешкі боран көкті бүркеп, Тозған лашық қамысындай, Қарды үйіріп соқты үдей. Суылдайды кей уақыт. Жас баладай өксиді кеп, Түн қатқан бір жолаушыдай, Кейде ұлып бөрідей. Қағады әйнек бей уақыт.	**Мұзды бақылау (Карта № 23)** **Міндеті:** Ауа температурасының күрт өзгеруіне байланысты судың қатты күйге айналуын анықтау, балаларға не себепті ауа температурасы өзгергенде судың қататындығын түсіндіру. Мұз бұл – қатты суқұрамы екендігін түсіндіру;мұз медицинада тағамды салқын қалпында сақтап тұруға қолданылады.Мұз құрамы- тұнық, суық, қатты екендігін атау **Көркем сөз** Дала аппақ, жапалақтап Қар жауып тұр тынбастан Қалың орман қар жамылған Маужырайды түнгі аспан **Жұмбақ** Отқа жанбайды,	**Қылқанжапырақты ағаштарды бақылау (карта № 24)** Қылқанжапырақты ағаштарды еске түсіру. Шырша мен қарағай ағаштарын ажырата білу. *Шырша ағаштарының бұтағы бүкіл бойға, жоғарыдан төменге салпылдап өседі;түбірі-қара;қылқан-бір-бірден өседі;жаңғақ-көп өмірсүргіш,дөңгелекше тәрізді.* *Жаңғақтың тұқымы бар.*Білімдерін анықтау, қарағай мен шырша – үнемі жасыл түсті, қыста да сол түсін сақтайды. Шырша мен қарағай-қылқанжапырақты ағаш. Күн мұңайып тұр бүгін, Қыс ызғары келеді Жұмбақтар Жаңа жыл күні Ағаштардың көркемі, Төріңде тұрар. Мәңгі жасыл бұтағы.	**Бұлт пен тұманды бақылау (карта №25)** Қыс кезіндегі табиғат көріністері туралы білімдерін кеңейту; қыс мезгілінде аспанды жиі бұлт басады; ақырын қар жауа бастайды. Байқампаздықты арттыру. **Жұмбақтар** Көшіп жүріп желменен, Сеуіп шықты тамшысын. Қыраттарға шөлдеген. (бұлт) Аспан түйді қабағын, Сұр пердесін керді де, Жапты жердің табанын. (тұман) Сұрғылт түтін, Бүркесе маңайды, Адастырар талайды. (Қарлы бұлт) **Болжамдар**: Қыста тұман төмен болса-ызғарға. Тұман түссе-күн жылынады. Қыста тұман жолақтармен

	Мақал-мәтелдер Еңбек ерлікке жеткізер, Ерлік елдікке жеткізер. Тақпақ «Автобус» Е.Елубай. Автобус іші көңілді, Автобус алға зырлайды, Көлік қой ол сенімді. Бағытынан еш аумайды. Вокзал, театр, мектепке Зыр айналар дөңгелек, Жолаушылар мінгізіп, Көлік ол бізге ең керек. Асығар тез жетпекке. **Қимылды ойындар:** «Шұңқырға сыпыру» (өзбек халқының ұлттық ойыны) Көлденеңнен сыпырып, сыпырып жатқан жолақты баспауға үйретуді жалғастыру; өздерінше командаға бөлу(санау немесе қызығушылықтары бойынша); ойын ережесін сақтау(команда ойыншысы бір реттен сыпырады).Шағын топта үйретуді жалғастыру. **Еңбек қызметі**	**Қимылды ойын:** «Пятрасқа киім керек» (литваның ұлттық ойыны) Қысқы киім атауын атай білуді бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту(киім атауларын есте сақтау), дабылға назар аудару (ортаға тұрған кезде бос орынға тұру).Нақтылыққа, сенімділікке тәрбиелеу. **Еңбек қызметі** Таушыққа су құю Су құрамы туралы білімін бекіту(аязды күндері ол қатып қалады). Тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; өз еңбегіне жауапкершілікпен қарау. **Дидактикалық ойындар.** **Эксперименттер және тәжірибелер** Тәжірибе. «Борасын күшін анықтау» Жел күші арқылы борасынды анықтау жаттығулары. **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау.	Суға батпайды. (мұз) **Жаңылтпаш** Мұз үсті Ізі түсті. Қыз құстай ұшты. **Қимылды ойындар: «**Мұзды аулаға кіргіз» Таяқшаның көмегімен мұзды берілген бағытта сырғанату.Спорттың басқа да түрлерімен таныстыру. **Еңбек әрекеті** Табиғат бұрышында құсты тамақтандыру Табиғат бұрышында құсты өз беттерінше тамақтандыруға үйретуді жалғастыру (тамақтандыру, суларын ауыстыру).Табиғат аясындағы құстарды аялай білуге тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар.** **Эксперимент және тәжірибелер** **«Жер! Су! Ауа! От!»** Балаларға сөздердің дұрыс дыбысталуын үйретуді жалғастыру (тәрбиеші-мұз, бала-	Басқа күні Мекен ғып тау -өлкені , Өскен жерінде тұрар. (шырша) Кәусар ауа жұтады. (шырша) Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар мізбақпай. Тау етегі тұрағы, Жап-жасыл боп тұрады. (қарағай) Болжамдар Егер жаңғақ шыршаның төменгі жағында өссе-аяз ерте түседі, ал егер жоғары өссе-қыстың соңы суық болады. Тақпақ «Қарағай» Тал, қарағай көк өрім, Айдын көлің,өзенің, Қар жамылған асқар тау, Байтақ дала –өз елің. **Қимылды ойындар:** «Ловишки-елочки» Алаңда қозғалып жүру, «Бір, екі, үш-ұста» дегенде- бәрі алаңға жүгіреді, қағып алуға тырысады. Бір-біріне көмек беруге тәрбиелеу(шыршаны елестете отырып бәрі бір-біріне қарап тұрады).	болса-жылылыққа, ал жазда –жаңбырға. **Қимылды ойындар:** «Жаяу көкпар»(қазақтың ұлттық ойыны) Қуысу арқылы жүгіруді бекіту (көкпарға дейін жүгіріп, мәреге келу); ойын ережесін сақтау (киімнен ұстауға,итеруге,дөрекілікке рұқсат жоқ). Батырлыққа, күштілікке, икемділікке тәрбиелеу. **Еңбек қызметі** Ойын үшін қардан жасалған құрылыс (ұшақ, қалашық, машина) Біріккен іс-әрекет арқылы жақсы көңіл-күй сыйлау; құрастыру қабілетін дамыту, құрылыс жасау үшін конструктормен жұмыс жасау. **Дидактикалық ойындар.** **Эксперимент және тәжірибелер** **Тәжірибе**. «Қандай құрылым?» Қардың, судың, мұздың

	«Қардан сырғанайтын тау жасау» **Дидактикалық ойындар** **Эксперимент және тәжірибе** «Жақсы-жаман» Балаларға өз қылықтарын бағалап, көлік ережесін сақтай білуге үйретуді жалғастыру. **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау. **Өз бетінше іс-әрекет** Балаларды ойынға керекті құрылыс заттарын жасауға үйретуді жалғастыру(үй, пароход және т.б.) Ойынның мазмұны мен тақырыптарын кеңейту және дамыту. Саусақ жаттығулары **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Өз бетінше іс-әрекет** Ойын түрін анықтау арқылы өз бетімен жұмыс істеу қабілетін анықтау.Ойын әркеттерін қалыптастыру және дамыту белсенділіктеріне тәрбиелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	су,тәрбиеші-құс, бала-ауа, тәрбиеші-от және т.б.) Тәжірибе. Мұздың еруі. Қорытынды жасап, сараптай білуге үйретуді жалғастыру; тәжірибесінен алған қуанышты аша білу. **Жеке жұмыс:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыруға үйретуді жалғастыру **Өз бетінше іс-әрекет** Балалар ойын барысында бір-бірімен араласа білуге, өз ойларын айта білуге, қарсыласының ойымен келіспеушілік ойын білдіруді қалыптастыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек әрекеті** . Ағаштың қасына түскен бұталарды жинау **Дидактикалық ойындар** **Эксперимент және тәжірибелер.** «Не оңай?» Барлық заттарды айыра білуге үйретуді жалғастыру(не жеңіл: жаңғақ па, тас па т.б.)Ойлау,елестету қабілеттерін дамыту. **Жеке жұмыс:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыруға үйретуді жалғастыру **Өз бетінше іс-әрекет** Ойынға өз беттерінше тақырып таңдап үйрену, қоршаған ортаны жақсы жақтарынан көрсетіп,алған білімдерін көрсете білу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	құрылымын салыстыру, қатынас ерекшеліктерін анықтау. Суды, мұзды, қарды мұқият қарау. Ерекшеліктері мен ұқсастықтарын тауып, қайсысы ауыр екенін салыстыру(су ма мұз ба, су немесе қар,қар немесе мұз).Бұлардың бәрін біріктірсе не болады?(қар немес мұз ериді); біріктіргенде қалай өзгеретінін салыстыру: су мен мұзды (су мөлдір, суық болады, көлемі көбейеді, өйткені мұз ериді) қар мен мұз (бірікпейді). **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау. **Өз бетінше іс-әрекет** Ойынға керекті құралдармен жабдықтап үйретуді жалғастыру; ойын барысында табиғи заттарды қолдануды үйретуді

					жалғастыру(су, құм т.б.). **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс әрекеті)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар). **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 12** **Керуеттегі жаттығулар** Балалар ұйқыдан оянады. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдары жанында, аяқтарын көтеріп велосипед тебу.Ұйқыдан тұру.				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">Керует жанындағы жаттығулар "Құстар"
1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».
2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту.
3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу.
4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру.

Шынықтыру шарасы.
«Денсаулық» жолымен жүру.
Арнайы жолдармен,
Жалаң аяқ жүреміз.
Табанға біз нүктелі,
Массаж жасау білеміз.

Демалуды қалыпқа келтіру
Бәріміз бірге еңкейейік.
Бірге секірейік.
Бірге созылайық.
Бірге қолымызды созайық.
Бірге еңбектейік.
Бірге тіземізді ұстайық.
Бір орында секіру.
Тыныс алу.
«Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»</td></tr>
<tr><td>Бесін ас</td><td colspan="5">Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау)
Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау)
Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.
(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).</td></tr>
<tr><td>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және</td><td>Ұлттық ойын:
«Сақина»
Міндеті: Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық</td><td>Әңгімелесу:
Отбасы жайлы әңгімелесу
Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге,</td><td>Әңгімелесу:
Отбасылық саяхат
Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін</td><td>Ұлттық ойын:
«Теңге алу»
Міндеті: Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық</td><td>Дидактикалық ойын: «Аттар тұяқтарымен тарсылдатады»
Міндеті: Фонематикалық</td></tr>
</table>

тағы басқа әрекеттер)	танытады, ойын ережелерін сақтайды ойлау қабілеттерін дамыту **(дене тәрбиесі**)** **Дидактикалық ойын:** «Заттар әлеміне саяхат» **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қазақ тілі***)** **Ұлттық ойын:** «Ақ терек, көк терек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды , ойлау қабілеттерін дамыту **(дене тәрбиесі**)**	мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қазақ тілі***) (қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Тоғызқұмалақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды , ойлау қабілеттерін дамыту **(дене тәрбиесі**)**	танытады, ойын ережелерін сақтайды ойлау қабілеттерін дамыту **(дене тәрбиесі**)** **Сюжеттік рөлдік ойын:** «Дүкен» **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасауға, ойындарды бірге, келісіп ойнауға үйрету. Балалар бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	естуді дамыту,сөздегі дыбыстардың орнын анықтауға үйрету (басы,ортасы,соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасауға машықтандыру. **(қазақ тілі***)** **Сюжеттік рөлдік ойын:** «Балабақша» **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасауға, ойындарды бірге, келісіп ойнауға үйрету. Балалар бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Бестемше» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды, ойлау қабілеттерін дамыту **(дене тәрбиесі**)**

Балалармен жеке жұмыс	**Коммуникативтік дағдылар** Сурет бойынша әңгімелесу **Міндеті:** зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен байланыстырып айтуға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Б. Нығымет*	**Коммуникативтік дағдылар** «Ақымақ қасқыр» ертегісін мазмұндау **Міндеті:** тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен, жүйелі түрде жеткізуге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *С. Мади*	**Шығармашылық дағдылар, зерттеу іс-әрекеті** «Білезік» мүсіндеу **Міндеті:** зергерлік бұйымдарын мүсіндеуге және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен безендіруге үйретуді жалғастыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Ж. Әлем*	**Коммуникативтік дағдылар** Әңгіме құрастыру **Міндеті:** бақылаулар мен сюжеттік суреттер бойынша әңгімелер құрастыруды үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *К. Санжар*	**Шығармашылық дағдылар, зерттеу іс-әрекеті** Қайшымен қию **Міндеті:** таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қиюға үйретуді жалғастыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Ж. Айсултан*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (Сөйлеуді дамыту , өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).				
Серуен	**Адам таситын көліктерді бақылау (карта №21)** **Міндеті:** Адам таситын көліктерді бақылауға алу білімдерін кеңейту. Оларға автобустың арнайы тротуарға жақын аялдамаға	**Баяуборасынды бақылау (карта №22)** **Міндеті:** Жансыз табиғаттағы қыстың белгілерімен танысу(қазылған жер).Қыстың суық күнінде жолда қар борасыны болады, ауаға қатты жел көтеріліп, жолды ақ борасын басады. Айдама қарды	**Мұзды бақылау (Карта № 23)** **Міндеті:** Ауа температурасының күрт өзгеруіне байланысты судың қатты күйге айналуын анықтау, балаларға не себепті ауа температурасы өзгергенде судың қататындығын түсіндіру. Мұз бұл –	**Қылқанжапырақты ағаштарды бақылау (карта № 24)** Қылқанжапырақты ағаштарды еске түсіру. Шырша мен қарағай ағаштарын ажырата білу. *Шырша ағаштарының бұтағы бүкіл бойға. жоғарыдан төменге салпылдап*	**Бұлт пен тұманды бақылау (карта №25)** Қыс кезіндегі табиғат көріністері туралы білімдерін кеңейту; қыс мезгілінде аспанды жиі бұлт басады; ақырын қар жауа бастайды. Байқампаздықты арттыру. **зерттеу іс-әрекеті,**

	тоқтайтынын түсіндіру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қырманнан ойшыққа, бос жерлерге апарады. Балалардың сөздік қорларын молайту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қатты суқұрамы екендігін түсіндіру;мұз медицинада тағамды салқын қалпында сақтап тұруға қолданылады.Мұз құрамы- тұнық, суық, қатты екендігін атау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	*өседі;түбірі-қара;қылқан-бір-бірден өседі;жаңғақ-көп өмірсүргіш,дөңгелекше тәрізді. Жаңғақтың тұқымы бар.*Білімдерін анықтау, қарағай мен шырша – үнемі жасыл түсті, қыста да сол түсін сақтайды. Шырша мен қарағай-қылқанжапырақты ағаш. Күн мұңайып тұр бүгін, Қыс ызғары келеді 7 **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс әрекеті)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік!**Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік,	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Тыйым сөздермен таныстыру**	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** "Неліктен болмайды?"	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық»	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» Алдар көсе туралы ертегілерін оқу	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **«Алдар көсе және бай» ертегісін**

үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Міндеті:** Тыйым сөздерді үйрету арқылы әдептілікке тәрбиелеу, үлкенді сыйлау, кішіге ізет көрсету. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Пайдалы және зиянды тағамдар» **Міндеті:** Көшеден немесе жерден тапқан затты жеуге болмайтынын ұғындыру.	**Міндеті:** тыйым сөздерге қызығушылығын оятып, тыйымның мәнін түсіндіру **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Болады – болмайды» (Доппен ойын) **Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	Қазақ халық ертегілердің суреттерін қарастыру **Міндеті:** Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам» **Міндеті**: Көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол), бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. ***Бала үні*** **Сөздік минимум:** бағдаршам, жүргіншілер жолы,самокат, велосипед.	**Міндеті:** әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам және жүргізушілер» **Міндеті:** Бағдаршам түстерін ажырату және жол ережесін сақтауды үйрету.	**мазмұндау** **Міндеті:** ертегіні суреттері бойынша мазмұндау; есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** Көше қауіпсіздігі: «Бөтен адаммен сөйлеспе» **Міндеті:** Бейтаныс адамдармен араласу кезіндегі сақтық шараларын үйрету. түсіндіріледі.

Балалардың үйге қайтуы	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау. Отбасылық саяхаттар туралы естелік фотоларды жіберуін сұрау.	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау. Ата-аналарды топ өміріне белсенді қатысуға тарту	Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Тайғақ жолда жүру, бейтаныс адамдармен сөйлеспеу және жол ережелерін балаға түсіндіру.

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«21» ақпан 2025 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 24-28 ақпан 2025 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 24.02**	**Сейсенбі 25.02**	**Сәрсенбі 26.02**	**Бейсенбі 27.02**	**Жұма 28.02**
Балаларды қабылдау	**Ақпан- «Жасампаздық пен жаңашылдық»** Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Сөздік минимум:** Қайырлы таң, балалар!Бүгінгі көңіл күйлерің қандай? Бүгін қандай бәрің көріктісіңдер! **(қарым-қатынас іс әрекеті, қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі»:** «Балалық шақ» **https://lmusic.kz/mp3/asylbek-ensepov-yly-zhibek-zholy-detstvo/16478** **«Жақсы деген немене, жаман деген немене?»** тақырыбына іс-әрекеттер (әңгімелесу, ойындар, суреттер қарастыру) **Міндеті:** Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өз ісіне адал болуға, еңбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге ұмтылуға тәрбиелеу (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту	**Аптаның дәйексөздері: «**Өнер ақиқаты – жасампаздықта» **Міндеті:** жасампаздық пен жаңашылдық туралы түсініктерін	**Шығармашылық іс-әрекет:** **Квиллинг әдісімен** Отбасы суретін салу **Міндеті:** Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою	Шығармашылық іс-әрекет: «Зергерлік бұйымдар» **Міндеті:** Қазақ халқының түрлі зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар,	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу** «Қыс» (сурет қарастыру табиғатын бейнелеу) **Міндеті:** Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша

	(музыка **) («Менің Қазақстаным»- Біртұтас тәрбие** **Сюжеттік - рөлдік ойын:** «Көшеде» **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасауға, ойындарды бірге, келісіп ойнауға үйрету. Балалар бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Әуенді таны» **Міндеті:** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен таныстыру. **(музыка****)**	кеңейту, шешендікке, сөз өнеріне баулу**.** **Мартин Хайдеггер (Жасампаздық пен жаңашылдық)** **Әңгіме құрастыру:** «Қандай болдым? Қандаймын? Қандай боламын?» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыканттар» **Міндеті:** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Келесі аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру: музыкалық маракас; музыкалық румба; музыкалық шулы аспаптар **(музыка****)**	жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) («Жасампаздық пен жаңашылдық». Біртұтас тәрбие)** **Дидактикалық ойын:** «Ертегіні мазмұндау» **Міндеті:** Мазмұндау және диалогтік сөйлеуді дамыту Диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	шашбау) аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Еңбек іс-әрекеті:** Табиғат бұрышында балықтарды күту **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	әңгіме құрастыруға, 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **(қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз» **Міндеті:** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың	**«Өнегелі 15 минут» «Шыншылдық пен Отансүйгіштік»**				

басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Міндеті:** Өтірік айтпауға, уәдеде тұруға және туған жерін сүюге тәрбиелеу.				
	«Уәде — намыс». Берген уәдені орындаудың маңыздылығын талқылау.	«Шындық шыңы». Неліктен әрқашан шындықты айту керек екенін түсіндіру.	«Менің Отаным — Қазақстан». Елтаңба, Ту туралы қысқаша мағлұмат беру.	«Батырлар жолы». Ел қорғаған батырлар туралы шағын хикая айту.	«Қонақжайлылық». Қазақ халқының қонақ күту дәстүрі туралы әңгімелесу.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Дидактикалық ойын:** «Салыстыр» **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Сюжетті-рөлдік ойын:** «Кішкентай дәрігер» **Міндеті:** Балалардың медициналық көмек алу құқығы туралы білімдерін бекіту. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Банкомат» **Міндеті:** Банк қызметі, ПИН-код, картамен жұмыс істеу мәдениетін қалыптастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Құрастыру:** Киіз үй жасаулары **Міндеті:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (тері) және қалдық заттардан құрастыруға баулу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Артық ақшаны тап» **Міндеті:** ақшаны дұрыс санау. **Құралдар:** әртүрлі номиналдағы ойын ақшасы. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Әңгімелесу:** «Күн тәртібі» (сурет бойынша әңгімелеу) **Міндеті:** сюжеттік суреттер бойынша әңгімелер құрастырады; әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті, әдепті ұстайды **(қазақ тілі***, (қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Банк» **Міндеті:** банк ұғымымен таныстыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Менің отбасым – менің қорғаным» **Міндеті:** Баланың отбасындағы құқығын түсіндіру. **Қорытынды:** Әр бала махаббат пен қамқорлыққа құқылы.	**Сюжеттік суреттер бойынша әңгімелер құрастыру** «Достарым» **Міндеті:** сюжеттік суреттер бойынша әңгімелер құрастыруға үйрету; Әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті, әдепті ұстауға үйрету. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді сағат» **Міндеті:** Әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Ақылды сатып алу» **Міндеті:** салыстыра отырып таңдау жасау. **Құралдар:** бірдей заттың әртүрлі бағасы.	**Еңбек іс-әрекеті:** «Топтағы тазалық» **Міндеті:** Топта тазалық сақтауға, ойыншықтарды сүртуге, табиғат бұрышындағы тіршілік иелеріне күтім жасауға баулу **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Оң және сол» **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа,

		Дидактикалық ойын: «Дұрыс – бұрыс» **Міндеті:** Жақсы және жаман әрекеттерді ажырату. **(қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**(қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Ойын барысы:** балалар ең тиімдісін таңдайды. **Дамытады:** логика, талдау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	жоғарыдан төменге, алға, артқа. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертенгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертенгілік жаттығу №12 кешен** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойыптізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. **1.** Б.қ.-негізгі тұрыс,текше ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады.1-қолды алға созып,текшелерді 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ. 3-қолдарын жоғары көтеріп, қолдарына қарап,текшелерді 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ. **2.** Б.қ,аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,текшелерді 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп,текшелерді 1-2-3 деп,бір-біріне ұру. 4.б.қ. **3.** Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық,қолда текше. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4 дегенде б.қ келу. **4.** Б.қ.еденде отыру қолда текше. 1дегенде қолдағы текшені аяқ ұшына жеткізу. 2дегенде б.қ. келу. **5.** Б.қ.қолда текше.Текше жоғары көтеру және алға иілу. 1дегенде текшені жоғары көтеру. 2дегенде алға қарай иілу. 3дегенде б.қ. келу. **6.** Б.қ. еденге жату, қолда текше,жатып велосипед тебу,жатып дем алу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. **Денсаулық ол – шыныққан** **Барлық денең мүшесі.** **Денсаулық ол - тыныққан** **Жүйке тамыр жүйесі.**			
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.				

	(Үнемді тұтыну) Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (Сөйлеуді дамыту) Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин (Сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын:** «Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Берілген буынға сөз құрастыруға үйретуді жалғастыру. Сөздегі буындардың санын анықтауға үйретуді жалғастыру. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын:** «Сөйлем құрастыр» **Міндеті**: Жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын:** «Уақыт» **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Саусақ жаттығуы:** «Өрмекші» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйретуді жалғастыру,	**Дидактикалық ойын:** «Салыстыр» **Міндеті**: Заттардың ұзындығын белгілей білуге, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға үйретуді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Берілген сөзге сөйлем құрастыру» **Міндеті**: Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Ұжымдық жапсыру:** Композиция «Қыс» **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Саусақ жаттығуы:** «Сөздер» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін

			(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі*)**		анық айтуға үйретуді жалғастыру, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Сөйлеуді дамыту** Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті **Міндеті:** Бақылаулар мен сюжеттік суреттер бойынша әңгімелер құрастыруға үйрету; Әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті, әдепті ұстауға үйрету. **2. Көркем әдебиет** «Жыл басына таласқан хайуанаттар» **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **3. Қоршаған әлеммен таныстыру** Қарапайым экологиялық ұғымдар **Міндеті:** Адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек	**1. Сауат ашу негіздері** Сөйлемді ауызша талдау **Міндеті:** Жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Таныс немесе бейтаныс	**1. Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау **2. Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау **Міндеті**: Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуға мүмкіндік беру. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру**	**1.Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау **Міндеті**: Геометриялық фигуралардың, дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **2. Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын	**1. Сөйлеуді дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері **Міндеті:** Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға

	екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. **4. Дене тәрбиесі** «Жыланша жүгіру» **Міндеті:** шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау.	ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, мүмкіндік беру. **4. Музыка** «Үлкен қоңырауды көтерейік» **Міндеті**: **Музыка.** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Күйші-композиторлар: Құрманғазының шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Жүрелеп отыру арқылы бере білу. **Билер**	**Міндеті:** **Жапсыру.** Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. **Сурет салу.** Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Мүсіндеу.** Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.. **Құрастыру.** Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (тері) және	иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. **4. Музыка** «Үлкен қоңырауды көтерейік» **Міндеті:** **Музыка.** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Музыка тыңдау.** Күйші-композиторлар: Құрманғазының шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.**	баулуды жалғастыру. Ережелер барлығына жақсы болуы (қарапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын балалардың түсінуі маңызды **3.Көркем әдебиет** «Алтын сақа» қазақ халық ертегісі **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **4. Дене тәрбиесі** «Шайбаны сырғанату» **Міндеті:** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; Спорттық ойындар. Хоккей элементтері. Берілген бағытта

		Балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылықты** Мәтінге сәйкес әнді сахналау **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалықшулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.	қалдық заттардан құрастыруға баулу**.** **4. Дене тәрбиесі** **«**Жүрумен жүгіруді алмастыру**»** **Міндеті:** жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; Спорттық жаттығулар: Шаңғымен жүру. Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу.	Жүрелеп отыру арқылы бере білу. **Билер** Балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылықты** Мәтінге сәйкес әнді сахналау **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балаларды белсенділікке, дербестікке баулу. Музыкалықшулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.	қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу.
2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау **(Сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау.				

	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (Сөйлеуді дамыту , өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).				
Серуен	**Қар тазалайтын машинаны бақылау (карта №26)** Адамдардың еңбегін жеңілдету үшін түрлі техниканы қолданады; адамдарға оның тиімді екенін көрсету.Қар жауғаннан кейін қардың көп болатынына назар аудару.Қолмен қарды тазалау өте қиын және көп уақыт кетеді. Сол себепті адамдар қар тазалайтын машина ойлап тапты, олар тез жұмыс істейді,машиналар да қарды тиеуге үлгермей кешігіп келіп жатады. Қарды машинамен қырманға апарады. Ол көктемде еріп, өсімдіктің өсуіне ылғал көп болады. **Көркем сөз** Шоферлардан аңқиды Жанармай сіңген шаң иісі. Жұмысшыдан аңқиды, Машинаның май иісі. **Жұмбақ** Құс ұясы секілді, Үйшігі бар биікте. Өрілген қос кекілді,	**Көшені бақылау (карта №27)** Қалада көп көшенің бар екенін, олардың атауы әр түрлі екендігін үйретуді жалғастыру және балабақша қай көшеде орналасқандығын білу. Балабақша жанында қандай мекемелер орналасқандығын айыра білу.(дүкен, дәріхана, банк, почта,колледж, кітап баспасы және т.б.). Барлық жерде адамдар жұмыс істейді, әрқайсысы істеген жұмысы басқаларға жақсы және ыңғайлы болғанын қалайды. Есейгенде олар да жұмыс істейді, ол үшін балаларға көп оқу керектігін ескерту қажет.Адамдардың еңбектеріне сыйластықпен қарай білуге үйретуді жалғастыру. **Көркем сөз** Ала таяқ ұстаған,	**Отырғызылған гүлдерді табиғат бұрышына қою, гүлдерді бақылау. (карта №28)** Балалар бойына бөлме гүлдері,олардың атаулары білімін кеңейту .Бөлме өсімдіктерін күту; бөлме өсімдіктерінің негізгі талаптары бөлімін бекіту,негізгі белгілері туралы мәлімет беру(шіріген, жапырақтары сарғайған және т.б.) , суарудың қосымша түрімен таныстыру.Бөлме өсімдіктерін жақсы көру, оларды күту, тірі ағза сияқты сөйлесуге тәрбиелеу. Өсімдік – тірі организм. Ол өседі, гүл жарады, жеміс береді, құрайды. Өсімдіктің тіршілігі үшін жарық, жылу, ауа, су, топырақ және қоректік заттар керек. Өсімдік оларды тамыры арқылы сумен алады. **Тыйым сөздер**	**Қыс соңында баған түбінде орналасқан шеңберді бақылау (карта №29)** Балалардың назарын қыс соңында ағаш жанында пайда болған қарлы шұңқырға аудару.Балаларға баған түбінде орналасқан қарға күннің көзі түскен кезде қардың еритінін , баған түбінде шеңбердің бар екендігін түсіндіру.Бұл көктем мезгілі жақындады деген алғашқы белгі.Өз зерттеулері бойынша тәрбиешінің берген сұрағына жауап таба білу дағдыларын тәрбиелеу.**Көркем сөз** Табиғат – өмір мәні, Табиғат – өмір сәні. Болжамдар Егер ағаш түбіндегі еріп жатқан қардың шеті тікшіл болса- көктемнің салқын болатындығы,жайпақ болса - көктем ұзақ болады. **Тақпақ**	**Ауа райына бақылау жасау (карта №1)** **Міндеті:** Көктемгі ауа райы өте құбылмалы,бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып,күн сәулесін мол шашады.Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Жұмбақ** Күн ұзарып Қар еріп, Су сайларға толады Айтыңдаршы бөбектерім Бұл қай кезде болады?(көктемде) **Мақал-мәтел** Таудан су ақса, көктем келеді. Болжам

	Тұрар мойын иіп те. (машина) Ол бензинді сүтше ішеді, Тез арада сыпыра алады, Қарды жолдан тазартып, Жолдарға топырақ себеді. (Қар тазалаушы көлік) **Мақал-мәтелдер** 1.Еңбек түбі –береке. Көптің түбі –мереке. 2.Жан қиналмай, жұмыс бітпес. Талап қылмай, мұратқа жетпес. Жаңылтпаш:Боран болар, боран борар, Боран борар, жол орар. **Қимылды ойындар:** «Таяқпен сыпыру» (қалмық ұлттық ойыны) Көрсетілген бағыт бойынша таяқпен сыпыру қабілеттерін бекіту (сырғанақ тебетін жерге, сырғанақ тебетін жерден соңына дейін) Топтарындағы жолдастарының жетістіктері мен істей алмаған істерін уайымдамай, қолдай білуге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті:** Түрлі түсті мұз айдынын жасау	Жол тәртібін нұсқаған. Өміріңді қысеткен, Ысқырығы күшті адам. (милиционер) Жұмбақ Үйден басталады, Үймен аяқталады. (жол) **Қимылды ойындар**: «Бос орын» Әр түрлі бағытта бір-бірімен жарыса отырып жүгіруге үйретуді жалғастыру (біреуі-оңға, басқасы-солға), ортаны тез айналып, бос орынға келіп тұра қалу. Тез жүгіруге баулу.Ойын талаптарын орындауға үйретуді жалғастыру. **Еңбек қызметі** Алаңдағы құралдарды қардан тазарту(сырғанайтын жер, алтыбақан және т.б.). Өз беттерімен алаңдағы құралдарды қардан тазартып, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге үйретуді жалғастыру. **Дидактикалық ойындар.** **Эксперимент және тәжірибелер»**	Гүлді үзбе. Көк шөпті жұлма,көктей соласың. **Жұмбақ** Үйі де жоқ,күйі де жоқ . Бірақ Жауыннан да Дауылдан да Қымсынбайды. Ыстыққа да,суыққа да Шын шыдайды Шешуін айта ғой, Балалар білсін жайды. (өсімдіктер) **Қимылды ойын:** «Қара сиыр» (қазақтың ұлттық ойыны) Дабыл бойынша тығыз орта құра білу дағдысын бекіту, ойын ережесін сақтау(ойыншының жанына бір затты тығу, дабыл бойынша затты іздеу, тапқан адам қарауылдайды, қалғандары оны алып қоюға тырысады). Шынығуды,ептілікті, төзімділікті дамыту. **Еңбек әрекеті:** Гүлді суару, жапырақты жуу. Балаларды өз бетінше тәрбиешінің берген тапсырмасын орындауға үйретуді	Аппақ қар жауа бер, Риза ғой саған ел. Боратты ау бораным, Қайратын қарай гөр. Біз батыл баламыз. Жылы үй қорамыз. Ақ ұлпа қарыңнан. Аққала саламыз. **Қимылды ойын :** «Кім шапшаң» Белгіленген жерден шаңғымен жүре білуді қалыптастыру. Жарыстарға қатысуға деген талаптарға тәрбиелеу;достық сезімдерін ояту, топтағы жолдастарына көмек беруге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті** Табиғат бұрышына жуа отырғызу. Балаларға табиғат бұрышына жәшікке жуа отырғызып үйретуді жалғастыру,жуаның құрамында ағзаға пайдалы дәрумендердің барын білу. Өсімдіктерді табиғи-іс-әрекет қатынасы ретінде қарауға тәрбиелеу.	Жерден әлі қар кеткен жоқ,ал жанға көктем секілді. **Тақпақ** Ой,балалар, балалар! Жылы- жылы жел соқты Жылғалардан су ақты Қаңқыл-қаңқыл қаз кеп **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді);жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. Шапшаңдық пен бейімділікті дамыту. Еңбек іс-әрекеті: Топырақты тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту,бастаған ісін аяқтау,үлкендерге көмектесу. **Дидактикалық ойындар.Тәжірибе мен сараптама** «Ауа райын сипатта!»

	Дидактикалық ойындар. Эксперимент және тәжірибелер: «Арнайы атауы бар машинаның атауын кім көп біледі?» Арнайы атауы бар машинаның атын атай білу қабілеттерін дамыту. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өз бетінше іс-әрекет** Таңдалған тақырыпқа сай ойын барысында ойыншықтарды айырбастап,ойын көмегімен құрастырып, түрлілігін анықтай білуге үйретуді жалғастыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Не істейміз, кім боламыз?» Бала бойынан жақсы көретін мамандықты, қимыл-қозғалыс арқылы кім болғысы келетіндігін көрсете білуін бекіту. «Мұздағы оюлар» Тапсырмаға деген шығармашылық және эстетикалық сезімдерін дамытып, қар бетіне боялған мұздардан әшекей салуға деген қызығушылықтарын ояту.Топтың ең үздік әшекейі атты сайысқа қатысуға деген талаптарын арттыру. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру **Өз бетінше іс-әрекет** Балаларға өз рөлдерін және қарсыластарының рөлдерін біліп, 2-3 рөлде кезекпен ойнап; бағыну, басқару, теңдік-қарым-қатынас ретінде-рөлдік ойын ережесін білу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас**	жалғастыру(гүлді суарып, жапырақтың шаңын сүрту).Өсімдікке ұқыптылықпен қарап, уақытында күте білуге бағыттау. **Дидактикалық ойындар. Эксперимент және тәжірибелер** «Гүл дүкені» Бөлме өсімдіктерін атын атамай суреттей білуге үйретуді жалғастыру. Тілдерін дамытып, сөздік қорларын молайту. **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйретуді жалғастыру **Өз бетінше іс-әрекет** Ойында балалар өз іс-әрекеттерімен қарсыластарының істеріне келісуін дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас**	**Дидактикалық ойындар. Эксперимент және тәжірибелер** «Күннің көзі түсіп тұрған бағанды ағашты, қолмен ұстап көру» Шешім. Баған жылы , сондықтан ағаш айналасындағы қарлар ериді. **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйретуді жалғастыру **Өз бетінше іс-әрекет Қ**арым-қатынас және ойын барысында балаларға өлшемді және ережені (тәртіп мәдениетні, достық, ұжымдық қарым-қатынасты) меңгерту **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	(жылы,ашық,суық,құрғақ,желді,жаңбырлы,тұманды) **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйретуді жалғастыру **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

		іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	**іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орында: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже айту				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру. **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 12** **Керуеттегі жаттығулар** Балалар ұйқыдан оянады. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдары жанында, аяқтарын көтеріп велосипед тебу.Ұйқыдан тұру. **Керует жанындағы жаттығулар** "Құстар" 1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту. 3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **Шынықтыру шарасы.** *«Денсаулық» жолымен жүру.*				

	Арнайы жолдармен, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. **Демалуды қалыпқа келтіру** Бәріміз бірге еңкейейік. Бірге секірейік. Бірге созылайық. Бірге қолымызды созайық. Бірге еңбектейік. Бірге тіземізді ұстайық. Бір орында секіру. Тыныс алу. «Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Шығармашылық іс-әрекеті:** Құрастыру материалдардан құрастыру **Міндеті:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	**Дидактикалық ойын:** «Оң және сол, жоғары, төмен» **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** Егер де...» (Сұрақ-жауап ойыны) Бұл ойын логикалық және жасампаз ойлауды ұштастырады. **Міндеті:** Логикалық ойын тапсырмаларын орындайды, қызығушылық танытады, тапсырманы шешудің жолдарын таба алады **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Тұз қасиеттері» **Міндеті:** Логикалық ойын тапсырмаларын орындайды, қызығушылық танытады, тапсырманы шешудің жолдарын таба алады **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын: «**Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;	**Дидактикалық ойын**:"Не қайда тұрады?" **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** **«**Бестемше» **Міндеті:** Ұлттық ойынға

	Дидактикалық ойын: «Заттарды салыстыр» **Міндеті:** Әртүрлі белгілері бойынша заттарды салыстыруға үйретуді жалғастыру (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Арқан тартыс» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды . **(дене тәрбиесі**)**	**Дидактикалық ойын:** “Не қайда өседі?” **Міндеті**: Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіру.(**танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** «Айгөлек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын:** «Әткеншек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**	белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене тәрбиесі**)**
Балалармен жеке жұмыс	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Заттарды салыстыр» **Міндеті:** әртүрлі белгілері бойынша заттарды салыстыруға үйретуді жалғастыру (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Е.Медина*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Апта күндері» **Міндеті:** апта күндерін атауға үйретуді жалғастыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Ә. Ақмарал*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Қанша?», «нешінші?» **Міндеті:** Қанша?», «нешінші?» сұрақтарын ажыратуға, оларға дұрыс жауап беруге үйретуді жалғастыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Ә. Альнұр*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Заттарды салыстыр» **Міндеті:** әртүрлі белгілері бойынша заттарды салыстыруға үйретуді жалғастыру (түсі, пішіні, өлшемі) **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Р. Әміре*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Қағаз бетінде бағдарлау» **Міндеті:** қағаз бетінде бағдарлауға үйретуді жалғастыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *С. Жәнгір*

Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу				
Серуен	**Қар тазалайтын машинаны бақылау (карта №26)** Адамдардың еңбегін жеңілдету үшін түрлі техниканы қолданады; адамдарға оның тиімді екенін көрсету.Қар жауғаннан кейін қардың көп болатынына назар аудару.Қолмен қарды тазалау өте қиын және көп уақыт кетеді. Сол себепті адамдар қар тазалайтын машина ойлап тапты, олар тез жұмыс істейді,машиналар да қарды тиеуге үлгермей кешігіп келіп жатады. Қарды машинамен қырманға апарады. Ол көктемде еріп, өсімдіктің өсуіне ылғал көп болады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Көшені бақылау (карта №27)** Қалада көп көшенің бар екенін, олардың атауы әр түрлі екендігін үйрету және балабақша қай көшеде орналасқандығын білу. Балабақша жанында қандай мекемелер орналасқандығын айыра білу.(дүкен, дәріхана, банк, почта,колледж, кітап баспасы және т.б.). Барлық жерде адамдар жұмыс істейді, әрқайсысы істеген жұмысы басқаларға жақсы және ыңғайлы болғанын қалайды. Есейгенде олар да жұмыс істейді, ол үшін балаларға көп оқу керектігін ескерту қажет.Адамдардың еңбектеріне сыйластықпен қарай білуге үйрету **зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас**	**Отырғызылған гүлдерді табиғат бұрышына қою, гүлдерді бақылау. (карта №28)** Балалар бойына бөлме гүлдері,олардың атаулары білімін кеңейту .Бөлме өсімдіктерін күту; бөлме өсімдіктерінің негізгі талаптары бөлімін бекіту,негізгі белгілері туралы мәлімет беру(шіріген, жапырақтары сарғайған және т.б.) , суарудың қосымша түрімен таныстыру.Бөлме өсімдіктерін жақсы көру, оларды күту, тірі ағза сияқты сөйлесуге тәрбиелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Қыс соңында баған түбінде орналасқан шеңберді бақылау (карта №29)** Балалардың назарын қыс соңында ағаш жанында пайда болған қарлы шұңқырға аудару.Балаларға баған түбінде орналасқан қарға күннің көзі түскен кезде қардың еритінін , баған түбінде шеңбердің бар екендігін түсіндіру.Бұл көктем мезгілі жақындады деген алғашқы белгі.Өз зерттеулері бойынша тәрбиешінің берген сұрағына жауап таба білу дағдыларын тәрбиелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Ауа райына бақылау жасау (карта №1)** **Міндеті:** Көктемгі ауа райы өте құбылмалы,бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып,күн сәулесін мол шашады.Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

		іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)			
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Қыс туралы мақал-мәтелдерді айтқызу** Балалардың ана тіліне деген сүйіспеншілігін арттыру, сөздік қорын байыту, мақал-мәтелдер мен сөз мәдениетін қолдануға дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Бөтен адаммен сөйлеспе» **Міндеті:** Бейтаныс адамдармен араласу кезіндегі сақтық шараларын үйрету.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Жаңылтпашты айтқызу** **Міндеті:** жаңылтпаштарды жатқа айтуға үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Жақсы деген немене, жаман деген немене? **Міндеті:** балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Жұмбақты шеш» **Міндеті:** Сөздік қорын, Тіл мәдениетін және ұлттық дүниетанымын қалыптастыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Көлікте» **Міндеті**: көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол) туралы білімдерін қалыптастыру.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Толағай» ертегісін оқу** **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жаяу жүргіншілер» **Міндеті**: бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театраландырылған ойын:** **«**Толағай» ертегісін сахналау **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Дала және жол заңдары» **Міндеті:** Балалардың өз есімін, тегін,

				Сөздік минимум: бағдаршам, жүргіншілер жолы, самокат, велосипед.	жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсоқ жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дұрыс ұстауға үйрету.
Балалардың үйге қайтуы	Қысқы табиғат туралы баласымен әңгіме жүргізуді ұсыну.	Құстарға жемсалғыш жасауды ұсыну	Ата аналарды балабақшада бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру	Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.

Дидактикалық ойындар:
1 апта

«Теңге алу» (Ұлттық ойын негізінде)
Міндеті: Теңгелерді ажырата білуге,ептілікке және жылдам есептеуге баулу.
Қажетті құралдар: Тиын ақшалар (немесе қағаздан жасалған үлгілері), аттың макеті немесе шеңбер.
Ойын барысы:
Жерге (немесе үстел үстіне) номиналы әртүрлі тиындар шашылады.
Балалар "атпен шауып келе жатқандай" белгілі бір қашықтықты жүріп өтіп, еңкейіп тиынды іліп алуы керек.
Ойын соңында әр бала өзі жинаған тиындардың сомасын есептейді. Кім көп ақша жинаған емес, кім сомасын дұрыс есептегені жеңімпаз атанады.

«Айырмашылығын табу»
Міндеті: Зейінділікті дамыту, ақша белгілерінің элементтерін (түсі, саны, суреті) тану.
Қажетті құралдар: Бір-біріне ұқсас, бірақ ұсақ айырмашылықтары бар екі банкноттың суреті (мысалы, бірінде нөмірі басқа, екіншісінде түсі сәл өзгеше немесе элементі жетіспейді).
Ойын барысы:
Балаға екі сурет көрсетіледі.
Бала белгіленген уақыт ішінде (30-60 секунд) екі купюраның арасындағы 5 немесе одан да көп айырмашылықты табуы тиіс.
Тәрбиеші бұл арқылы ақшаның қорғаныс белгілері мен дизайны туралы түсінік береді

«Банкомат»
Міндеті: Банк қызметі, ПИН-код, картамен жұмыс істеу мәдениетін қалыптастыру.

Қажетті құралдар: Картоннан жасалған банкомат макеті, ойыншық банк карталары, қағаз ақшалар.
Ойын барысы:
Рөлдік ойын: бірі — клиент, екіншісі — банк кеңесшісі.
Бала "банкоматқа" картасын салып, құпия кодын (4 сан) береді.
Ол өзіне қажетті соманы айтады немесе басады. "Банкомат" ішінде отырған бала (немесе тәрбиеші) сұралған соманы шығарып береді.
Маңызды ереже: Ақшаның картаға қайдан түсетіні (ата-ананың еңбегі, жалақы) туралы әңгіме жүргізіледі.

«Ақша жұмсауды үйренеміз»
Міндеті: Қажеттілік пен тілекті ажырату, бюджетті жоспарлауды үйрену.
Қажетті құралдар: Тауарлардың суреттері (нан, сүт, ойыншық, балмұздақ, дәрі, кітап) және олардың бағалары жазылған карточкалар.
Ойын барысы:
Балаға белгілі бір мөлшерде "жалақы" (ойыншық ақша) беріледі (мысалы, 1000 теңге).
Ол дүкенге барып, тауар таңдауы керек.
Шарт: Алдымен ең қажетті заттарды (тамақ, дәрі) сатып алуы тиіс. Егер ақшасы артса ғана ойыншық немесе тәтті алуға болады.
Соңында бала неліктен осы заттарды таңдағанын түсіндіріп береді**.**

«Сөйлем құрастыр»:
Міндеті: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратуды жетілдіру.
Барысы/Ережесі: Балалар өз ойларын жайылма сөйлемдермен жеткізуі керек. Сөйлеу барысында интонацияны дұрыс сақтап, сөздердің байланысын қадағалауы тиіс.

«Сандар тізбегі»:
Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды салыстыру және теңдік/теңсіздік ұғымдарын бекіту.
Барысы/Ережесі: Саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік жасау немесе керісінше, саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару тапсырылады.

«Дыбыстарды ажырат»:
Міндеті: Тілдік аппаратты дамыту және қазақ тіліне тән ерекше дыбыстарды (ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h) дұрыс айтуға дағдыландыру.
Барысы/Ережесі: Балалар осы дыбыстардан тұратын сөздерді таза дикциямен, дұрыс тыныс ала отырып айтуы керек.

«Геометриялық пішіндер»:
Міндеті: Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды дамыту.
Барысы/Ережесі: Күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеп, алдына қойылған міндетті шешу үшін не істеу және қалай істеу керек екенін түсінуі қажет.

«Бұрқасын қандай?»:

Міндеті: Балалардың сөздік қорын байыту.
Барысы/Ережесі: Балалар «бұрқасын» сөзіне сипаттама беріп, оның қандай болатынын анықтап айтып берулері тиіс.

«Ағаш па әлде бұта ма?»:
Міндеті: Ағаштар мен бұталарды ажыратуды үйрету.
Барысы/Ережесі: Тәрбиешінің суреттеуі (сипаттауы) бойынша балалар ағашты немесе бұтаны тауып айтуы керек.

Үстел үсті ойындары («Лото», «Мозайка», «Лего»):
Міндеті: Ойлау қабілеттерін және ұсақ моториканы дамыту.
Барысы/Ережесі: Балалар үстел үстінде логикалық тапсырмаларды орындайды, бөліктерден бүтін құрастырады немесе берілген ереже бойынша элементтерді сәйкестендіреді.

2 апта

«Әмиян» дидактикалық ойыны
Бұл ойын негізгі сюжетті-рөлдік ойындарға дайындық кезеңі ретінде жүреді.
Ойын барысы: Балаларға ойыншық әмияндар мен түрлі номиналдағы тиындар/купюралар (муляж) беріледі.
Тапсырма: Балалар ақшаны реттеуді, ірілеуді және ұсақтауды үйренеді. Тәрбиеші «Бұл ақша қайдан келеді?» (жалақы) және «Оны неге жұмсаймыз?» деген сұрақтар төңірегінде әңгіме жүргізеді.
Нәтиже: Бала ақшаның шектеулі ресурс екенін және оны сақтау керектігін түсінеді.

«Дүкен» және «Сауда орталығы»
Бұл ойындарда сатып алушы мен сатушы арасындағы экономикалық қатынас орнайды.
Ойынның жүру барысы:
Рөлдерді бөлу: Сатушы, кассир, сатып алушы, кеңесші.
Сюжет: Сатып алушылар «әмияндағы» ақшасына қарай тауар таңдайды.
Қаржылық сауаттылық: Сатушы тауардың бағасын айтады, сатып алушы есептейді. Кассир чек береді және қайтарым ақшаны (сдача) қайтарады.
Еңбекке құрмет: Тауарды сөреге жинаушының (мерчендайзер) және кассирдің жұмысының маңыздылығы айтылады.

«Дәріхана»
Мұнда балалар денсаулық пен қаржының байланысын түсінеді.
Ойынның жүру барысы:
Сюжет: «Науқас» (қуыршақ немесе бала) дәрігердің нұсқаулығымен (рецепт) дәріханаға келеді.
Қаржылық сауаттылық: Фармацевт дәрінің бағасын айтады. Егер ақша жетпесе, арзандау баламасын (аналог) ұсынуды үйренеді.
Қарым-қатынас: Мәдениетті сөйлесу («Сәлеметсіз бе?», «Маған мына дәріні беріңізші», «Рахмет»).

«Сұлулық салоны»
Қызмет көрсету саласы арқылы еңбек құнын түсіндіру.
Ойынның жүру барысы:
Рөлдер: Шаш тараушы (стилист), маникюр шебері, әкімші (администратор), клиент.
Сюжет: Клиент прайс-лист (баға көрсеткіші) бойынша қызмет түрін таңдайды.
Қаржылық сауаттылық: Қызмет көрсетілгеннен кейін клиент әкімшіге ақша төлейді. Мұнда балалар тек тауарға емес, адамның еңбегіне (қызметіне) де ақша төленетінін ұғынады.

«Телеграф»
Міндеті: Балалардың сөздік қорын молайту, буынға бөлуге үйрету, есту қабілетін жетілдіру.
Ойынның шарты: былай түсіндіреді: Біз қазір телеграф ойынын ойнаймыз. Менің айтқан сөздерімді басқа қалаға жеткізесіңдер. Ол үшін сендер бір қатарға тұрасыңадар. Бірінші тұрған бала Алматы, ең соңында тұрған бала Қарағанды каласы болады. Мен бірінші баланың құлағына сыбырлап бір сөз айтамын. Ал ол мен айтқан сөзді келесі балаға сыбырлайды? Сөйтіп, әр бала бұл сөзді келесі балаға жеткізіп отырады.
Ойында екі буынды сөздерді пайдалануға болады.

«Пішіндерді боя»
Міндеті: Түстерді тани білуге үйрету. Ойын элементтерін пайдалана отырып, математикаға қызығушылықтарын дамыту.
Көрнекіліктері: геометриялық пішіндер

«Оң және сол»
Міндеті: оң және солды ажыратуға жаттықтыру.
Ойынның мазмұны: Бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді.
(математика негіздері

«Қызыл-ақ»
Ойынның міндеті: Сөз ішіндегі дыбысты табу, баланың есту қабілетін жетілдіру.
Қажетті құрал: Әр балаға қызыл және ақ түсті екі дөңгелек немесе жалауша.
Ойынның шарты: Тәрбиеші 4-5 таныс дыбысты атайды да, соңынан 4-5 сөз айтады. Егер айтылған сөзде тәрбиеші атаған дыбыстар кездессе- балалар қызыл дөңгелекті, кездеспесе- ақ дөңгелекті көтереді. Бұл ойынды кластағы балаларды 3 командаға бөліп өткізуге болады. Қай команда қателеспесе, сол жеңімпаз атанып, жалаушаға ие болады.

«Сөйлемді жалғастыр»
Ойынның шарты: Балалардың логикалық ойлау қабілетін және тілін дамыту. Төрбиеші сөйлемнің не басын, не аяғын айтады да, балаларға жалғастырып әкетуді ұсынады. Мысалы:

1. Беті-қолымды /жудым/. 2. Айнаға /қарадым/. 3. Шашымды/ тарадым/. 4. Тамақ /іштім/. 5. Ойыншықпен /ойнадым/. 6. Алақай, апам /келді/! 7. Кім /келді/? және т.б.

«Орналастыр»
Ережесі:
Балаларға қағаз бетінде әртүрлі заттар ұсынылады. Тәрбиешінің нұсқауы бойынша балалар заттарды оң жаққа, сол жаққа, жоғары немесе төмен орналастырады.

3 апта
Сөзді есіңе сақта
Ойынның мндеті: Балалардың сөздік қорын молайту, ойлау қабілетін дамыту.
Қажетті құралдар: Әр балаға 4 - 5-тен қиықша немесе сурет.
Ойынның шарты: Тәрбиеші өтілген жаңа дыбысқа байланысты 5-6 сөз айтады, балалар айтылған сөздерді сол қалпында қайталап айтып шығулары керек. Сөздерді шатастырып алса, қолындағы қиықшаны ойын бастаушы балаға береді. Кім қолындағы қиықшасын көбірек сақтай алса, сол жеңімпаз болады.

«Заттар әлеміне саяхат»
Міндеті: топ бөлмесіндегі көптеген әр – түрлі заттарға балалардың назарын аудару. Олардың нақты атаулары мен қасиеттерін балалар біледі ме, жоқ па соны тексеру. Балаларға түрлі жағдайларда және күнделікті өмірде оларды дұрыс пайдалануға дамыту.
Ойын ережесі: Үлкен саяхатшының нұсқауларын орындау. Заттарды көрсете білу және барлығын көрінетіндей, естілетіндей етіп атын атау. Заттардың ерекшелігі
жөнінде және оны қолдану ережесін айту. Қиналған кезде бір – біріне көмектесу.

«Аттар тұяқтарымен тарсылдатады»
Міндеті: Балалардың артикуляциялық аппаратын дамыту. Дыбыстық жаттығу жасау арқылы «р» дыбысын анық айтуға жаттықтыру.
Көрнекіліктер: Аттар суреті және ойыншығы.
Ойын барысы: Тәрбиеші « аттар жолда жүргенде тұяқтарымен тарсылдатады» (тілмен таңдайын қағып көрсетеді) балаларға да тілдерімен таңдайларын тақылдатып қағуды ұсынады. Балалар тілдерімен таңдайларын қағып дәл аттардың жүргенде тұяқтарымен тарсылдатып жүргенін салады « аттар тұяқтарымен тарсылдатады»

«Жұмбақтың жауабын мүсінде»
Міндеті: Заттарды (ойыншықтар, ыдыстар) мүсіндеу, қол мен саусақ қимылдарын жетілдіру.
Ойын ережесі мен барысы: Тәрбиеші балаларға бір зат (мысалы, алма, табақ немесе қуыршақ) туралы жұмбақ жасырады. Балалар жұмбақтың шешуін дауыстап айтпай, ермексаздан мүсіндеп көрсетуі керек

«Жақсы деген немене, жаман деген немене?»
Міндеті: Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өз ісіне адал болуға баулу.
Ойын шарты: Тәрбиеші балаларға түрлі ситуациялық суреттерді немесе іс-әрекеттерді көрсетеді. Балалар қай істің «жақсы», қай істің «жаман» екенін ажыратып, өз таңдауларын негіздейді.

4 апта

«Оң және сол»
Міндеті: оң және солды ажыратуға жаттықтыру.
Ойынның мазмұны: Бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді.
(математика негіздері

«Не, қайда тұрады?»
Міндеті: Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату.
Ережесі: Балалар жануарлардың суреттерін олардың мекендейтін жерлеріне (орман, дала, су және т.б.) сәйкестендіріп орналастыруы және төлдерін дұрыс атауы керек.

Үстел үсті ойындары («Лото», «Мозайка», «Лего»):
Міндеті: Ойлау қабілеттерін және ұсақ моториканы дамыту.
Барысы/Ережесі: Балалар үстел үстінде логикалық тапсырмаларды орындайды, бөліктерден бүтін құрастырады немесе берілген ереже бойынша элементтерді сәйкестендіреді.

Саусақ жаттығулары:

«Салат»
Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды)
Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды)
Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді)
Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды)
Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді)
Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді)

«Өрмекші»
Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы)
Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады)
Нөсер тек кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі)
Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды)
Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі)
Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады)
Өрмекші өрмек тоқуға
Кірісті, дереу, тезірек

Музыкалық ойындар:
«Көңілді – мұңды» ойыны

(музыкалық туындының ерекшелігін анықтау үшін)
Ойын материалы: Төрт үлкен карточка: көңілді құлыншақ, көңілді ойыншықтар (тиін немесе піл), мұңды ит, мұңды қоян. Осы кейіпкерлердің суреттері салынған бірнеше кішкентай карточкалар.
Ойын барысы: Музыкалық жетекші әртүрлі әуендерді орындайды Балалар әуенді тыңдайды да сәйкес карточканы көрсетеді.
Көңілді
Жылқы жағалауда жүр екен
Жасыл желек үстінде.
Ол басын шұлғып,
Қара жалың желпілдетіп,
Алтын жүгенін сылдырлатып
Сыңғыр, сыңғыр ете
Тағып алған қоңыраулары,
Жорғалап ол жүреді

Мұңды
Мұңды көңілсіз жануарлар,
Олар ауырып қалған шығар.
Қоянның аяғы ауырып тұр,
Тұнжырап мұңайып тұр.

Сондықтанда олар,
Иттің басы ауырып тұр

«Үнінен таны»

Ойын материалы: Дабыл, сылдырмақ, үскірік, кселафон, керме (ширма)
Ойын барысы.
Музыка! Музыка!
Бұл не екен өзі?
Мүмкін бұл,
Көгілдір аспан шығар!
Мүмкін бұл,
Таңғы арай шығар?
Ал, мүмкін, музыка –
Тек қана дыбыстар шығар!

Музыкалық жетекші аспаптардың бірімен ойнайды. Балалар тыңдайды және музыкалық аспаптың атын атайды. Осыдан кейін атауын тапқан музыкалық аспаптарда өз бетімен ойнайды.

«Музыкалық сағат»

Ойын материалы: Қатты картоннан істелінген сағат.
Ойын барысы: Музыкалық жетекші балаларға таныс әннің әуенін ойнайды және әуенді тыңдап болғаннан кейін балаларға қай әннің орындалғанын сағат тілімен көрсетуді ұсынады. «Жасыл шырша», «Биші болам өскенде», «Біз бақытты баламыз», «Домбыра сазы», «Аяз ата», «Жаңбыр» «Сылдырмақ». Әннің басын тыңдағаннан кейін бір бала шығады да тыңдалған әуенге сәйкес келетін картинаны сағаттың тілімен көрсетеді. Ойын сағаттағы суреттерді айналып келгенше жалғасады.

«Көңілді паровоз»

Ойын материалы: Қатты картоннан жасалынған паровоз және аңдар.
Ойын барыс: «Көңілді паровоз» әдістемелік үстелге балалар жаққа қаратылып қойылады. Музыкалық жетекші балаларға бос терезелерге назар аударта отырып, паровоз бен оның вагондарын қарап шығуды ұсынады.
Одан әрі қарай паровозға машинашы мен жолаушылар қажет болғандықтан, оның ұзақ жолға шыға алмай тұрғанын хабарлайды. Ал вагондағы орындарға кім отыратындығын анықтауға музыка көмектеседі. Музыка жетекшісі «Қорбаңбай аю» пьесасын тыңдауды және оның атауын еске түсіруді ұсынады. Балалар пьесаның атауын табады, сөйтіп «Аш қасқыр», «Айлакер түлкі», «Көңілді қояндар».

«Музыкадағы үш кит»

Ойын материалы: Қатты картоннан жасалынған үш кит.
Ойын барысы: Ойын музыкадағы «Үш кит» тақырыбы бойынша балалардың білімін бекіту үшін таныс материалдармен өткізіледі. Балалар үш шеңбер жасап тұрады, ортасында қолына «кит» ұстаған бала тұрады. «Марш» әуені ойнағанда кит – марш шеңберінде тұрған балалар марштайды. Ал «полька» әуені ойнағанда кит – биі, «Достық» әні ойнағанда кит – ән шеңберінде тұрған балалар әндетеді. Музыка жетекшісі музыкалық материалды өз қалауы мен тақырыпты бекіту қажеттілігіне байланысты таңдайды.

«Музыкалық моншақтар»

Ойын материалы: Түрлі – түсті картоннан жасалынған моншақтар.
Ойын барысы: Ойын балаларды қысқа және ұзақ дыбыстармен таныстыру үшін қолданылады. Музыкалық жетекші шағын әнді немесе әуенді ойнайды, ол ойнатылғанда әуеннің ритмитикалық суреті анық естілуі тиіс және музыкадағы ұзақ және қысқа дыбыстарды табу керек. Бұл дыбыстарды үлкен және кіші моншақтардың көмегімен бейнелеуге болады. Үлкен моншақтар – бұл ұзақ дыбыстар, кіші моншақтар – қысқа дыбыстар.

«Музыкалық үйшік»

Ойын материалы: Қатты картоннан жасалынған үйшік және сол әйнектердің көлеміне сәйкес әртүрлі муз аспаптардың суреттері.
Ойын барысы: Музыка жетекшісі балаларға үйшікті көрсетеді. Ол үйшіктің ішінде әртүрлі аспаптарда ойнайтын, көңілді музыканттардың тұратынын айтады. Егер мұқият тыңдасақ, олардың әрқайсысының қандай музыкалық аспаптарда ойнайтынын білетін боламыз. Музыка жетекшісі балаларға таныс әнді әртүрлі музыкалық аспаптарда ойнап айтып береді. Балаларға ол аспаптарды көрсетпеу керек. Тапсырма жүктелген бала, қандай инструмент екенін тауып карточкалардың арасынан сол инструменттің суретін алып үишіктің әйнегіне апарып жабыстырады.

«Өз аспабыңды тап»

Ойын материалы: Музыкалық аспаптардың суреттері бейнеленген түссіз карточкалар және түрлі түсті төртке бөлінген үш карта, және балаларға арналған муз аспаптар, ширма.
Ойын барысы: Ойынға бір жүргізуші, екі бала қажет. Жүргізуші ширманың артындағы аспаптардың жанына төртке бөлінген түсті картаны қояды, ал түссіз картаны ойнайтын балаларға таратып береді. Балаларға аспаптардың дауысын тағыда біррет тыңдатып, өлең айта бастайды солай ойын басталады. Жүргізуші суреттің бір бөлігін көтеріп сол аспапта ойнап мен қандай аспапта ойнадым деп сұрайды. Дұрыс жауап берген балаға түсті картаның бір бөлігін беріліп ол карта түссіз картаның үстіне қойылады. Ойын карта жабылғанша жалғаса береді.

Тәжірибелер:

Тәжірибе: Құм қасиеттері
Міндеті: Балаларды құмның қасиеттерімен (сусымалылығы, ылғалдылығы, түсі) таныстыру.
Құралдар: Құрғақ құм, су, ыдыстар, қалыптар (формочкалар).
Барысы:
1. **Құрғақ құм:** Балаларға құрғақ құмды қолмен ұстатып, оның сусымалы екенін, саусақ арасынан ағып кететінін көрсету.
2. **Ылғалды құм:** Құмға су құйып, оның түсі қарайғанын және жабысқақ болғанын байқау.
3. **Құрастыру:** Ылғалды құмнан әртүрлі пішіндер жасап, оның форманы сақтайтынын дәлелдеу.
4. **Қорытынды:** Құрғақ құм сусымалы болады, ал ылғалды құмнан кез келген фигураны мүсіндеуге болады.

Зерттеу: Нан бізге қайдан келеді?
Міндеті: Нанның дастарханға келу жолы туралы түсінік беру, еңбекті құрметтеуге баулу.
Барысы:
1. **Дән:** Балаларға бидай дәнін көрсетіп, оның жерге егілетінін түсіндіру.
2. **Диірмен:** Дәннен ұн қалай алынатынын (тартылуын) әңгімелеу.
3. **Қамыр:** Ұннан қамыр илеп, нан пісіру процесін көрсету (бейнеролик немесе суреттер арқылы).
   Қорытынды: Нан көптеген адамдардың (диқан, диірменші, наубайшы) қажырлы еңбегімен келеді.

Тәжірибе: Су айналымы (Табиғаттағы айналым)
Міндеті: Судың қалай буға айналатынын және жаңбыр болып жауатынын түсіндіру.
Құралдар: Ыстық су құйылған ыдыс, шыны қақпақ немесе тәрелке.
Барысы:
1. **Булану:** Ыдысқа ыстық су құйып, бетін қақпақпен жабу. Будың жоғары көтерілгенін көрсету.
2. **Конденсация:** Біраз уақыттан кейін қақпақтың астында су тамшыларының жиналғанын байқау.
3. **Жауын:** Қақпақты сәл қисайтып, тамшылардың қайтадан суға құйылғанын (жаңбыр) көрсету.
   Қорытынды: Күн суды қыздырып, ол бу болып аспанға көтеріледі, суығанда қайтадан жаңбыр болып жерге түседі.

Дидактикалық ойын-зерттеу: Кім қайда өмір сүреді?
Міндеті: Жануарлар мен құстардың мекен ету ортасы туралы білімді бекіту.
Барысы:
1. **Талқылау:** Балаларға әртүрлі мекендердің (орман, су, үй, ұя) суреттерін көрсету.
2. **Сәйкестендіру:** Балалар жануарлардың мүсіндерін немесе суреттерін тиісті мекеніне қоюы керек (мысалы: балық – суға, аю – інге/орманға).
3. **Түсіндіру:** Неліктен ол жануар сол жерде өмір сүретінін айтып беру.

Зерттеу: Бұлт қайдан пайда болды?
Міндеті: Бұлттың түзілу процесін қарапайым тәжірибемен көрсету.
Құралдар: Шыны банка, ыстық су, мұз кесектері.
Барысы:
1. **Бу жасау:** Банкаға аздап ыстық су құйып, будың пайда болуын күту.

2. **Суыту:** Банканың бетіне темір қақпақ қойып, үстіне мұз кесектерін салу.
3. **Бұлт:** Банканың ішінде жылы бу мен суық қақпақтың әсерінен "тұман" немесе "кішкентай бұлттың" пайда болғанын бақылау.

Қорытынды: Жылы ауа жоғары көтеріліп, суық қабатпен кездескенде бұлтқа айналады.

Ұлттық ойындар:

«Бәйге»

Бұл ойын балабақша жағдайында атпен емес, **жүгіру** немесе **«атқа міну» (таяқшамен)** түрінде өткізіледі.

Ойын барысы: Балалар сөре сызығына тұрады. Белгі берілгенде, олар белгіленген мәреге дейін жүгіруі керек.

Ережесі:

Белгі берілмей тұрып жүгіруге болмайды.

Бір-бірін итермей, өз жолымен жүгіруі тиіс.

Мәреге бірінші жеткен бала жеңімпаз атанады.

«Жүзік жасырмақ»

Логиканы, зейінді және байқампаздықты дамытатын ойын.

Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап отырады, қолдарын алға созып, алақандарын біріктіреді. Жүргізуші уысындағы жүзікті (немесе кішкентай затты) әр баланың алақанына салған болып шығады.

Ережесі:

Жүргізуші жүзікті білдіртпей біреуге қалдыруы керек.

Соңында «Жүзігімді тап!» дегенде, жүзік қолында бар бала орнынан жылдам тұруы керек, ал көршілері оны ұстап қалуға тырысады.

Егер ол қашып шықса, келесі жүргізуші болады.

«Соқыр теке»

Есту қабілеті мен кеңістікті бағдарлауды дамытады.

Ойын барысы: Ортаға көзі байланған бала («соқыр теке») шығады. Қалған балалар оны айнала жүріп, қолпаштап, дыбыс шығарады.

Ережесі:

«Соқыр теке» дыбыс арқылы балалардың бірін ұстап алуы керек.

Ұсталған баланың атын атап таныса, сол бала «соқыр теке» болады.

Ойын кезінде итерісуге немесе қатты айқайлауға болмайды.

«Аударыспақ» (Балалар нұсқасы)

Күш пен тепе-теңдікті сақтауға үйретеді.

Ойын барысы: Екі бала қарама-қарсы тұрып, бір-бірінің иығынан немесе қолдарынан ұстайды (кейде бір аяқпен тұрып ойнатылады).

Ережесі:

Қарсыласын өз орнынан қозғалту немесе тепе-теңдігін жоғалтуға мәжбүр ету керек.

Киімнен тартуға, шалуға немесе ұруға қатаң тыйым салынады.
Тек иықпен немесе қол күшімен итерісуге рұқсат.

«Теңге алу»
Міндеті: Ептілік пен жылдамдықты дамыту.
Ережесі: Жерге бірнеше жерден «теңгелер» (тастар немесе қағаздар) қойылады. Ойыншы «атпен» (таяқпен немесе жүгіріп) шауып келе жатып, еңкейіп жердегі теңгені тоқтамай іліп алуы керек. Кім көп теңге жинаса, сол жеңімпаз атанады.

«Тақия тастамақ»
Ойын ережесі:
Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала қолына тақия алып, ән айтып немесе жай жүріп балалардың артынан айналады. Ол білдіртпей бір баланың артына тақияны тастайды. Тақия артында қалған бала оны байқаса, орнынан тұрып, тақия тастаған баланы қуып жетуі керек. Егер қуып жетсе, ойыншы ауысады, жетпесе – өзі тақия тастайды. Ойын шапшаңдық пен байқампаздықты дамытады

«Әткеншек»
Ойын ережесі: Ойнаушылар шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші балаларға ұшы түйілген жіп береді. Балалар оң қолдарымен жіптен үстап, солға бұрылады да, мына тақпақты айтады:
Әрең-әрең әлдиледі,
Әткеншегім ән-билерін.
Тербеткенде ойнадым ғой,
Жүгіруді қоймадым ғой.
Балалар текстке сәйкес шеңбер жасап жүреді: алдымен жайлап, содан соң тезірек, ал соңында жүгіреді. Тәрбиеші балалар жүгірген кезде «Жү-гі-ре-міз, жү-гі-ре-міз» деген сөзді айтады.
Балалар шеңбердің бойымен екі рет жүгіріп шыққаннан кейін, тәрбиеші қимыл бағытын өзгертіп: «Бұрылыңдар», - дейді. Ойнаушылар шыр айналып, сол қолдарымен жіпті тез ұстайды да, екінші жаққа жүгіреді.
Содан соң тәрбиеші балалармен бірге қарай жалғастырады:

«Сақина тастау»
Міндеті: Шапшаңдыққа, байқампаздыққа баулу.
Ережесі: Ойыншылар шеңбер құрып отырады немесе тұрады, қолдарын алға созып, алақандарын біріктіреді. Бастаушы сақинаны (немесе тиынды) алақанына жасырып, әр ойыншының қолының арасынан жүріп өтеді. Ол білдіртпей бір ойыншының қолына сақинаны тастап кетеді. Содан соң: «Сақинам, сақинам, шық!» — дейді. Сақинасы бар бала тез жүгіріп шығуы керек, ал қасындағылар оны ұстап қалуға тырысады.

«Ақ терек, көк терек»
Міндеті: Күш-жігерді, ұйымшылдықты арттыру.

Ережесі: Балалар екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы қол ұстасып тұрады. Бірінші топ: «Ақ терек, көк терек, бізден сізге кім керек?» — деп сұрайды. Екінші топ бір баланың атын атайды. Сол бала жүгіріп келіп, қарсы топтың біріктірілген қолдарын үзіп өтуі керек. Егер үзсе, бір баланы өз тобына алып кетеді, үзе алмаса, өзі сол топта қалады.

«Тоғызқұмалақ»
Міндеті: Логикалық ойлауды, есептеуді үйрету.
Ережесі: Бұл — зияткерлік ойын. Арнайы тақтада 18 отау және 2 қазан болады. Әр отауға 9 құмалақтан салынады. Ойыншылар кезекпен құмалақтарды таратады. Мақсат — қарсыластың отауынан құмалақтарды жинап, өз қазанына көбірек (82-ден астам) жинау.
керек. Кім көп теңге жинаса, сол жеңімпаз атанады.

«Бестемше» ойыны
Міндеті: Балаларды санауға, ойлауға, тапқырлыққа баулу; ойын ережесін сақтай отырып, қарсыласын сыйлауға үйрету.
Ойын құралдары: Арнайы бес-бестен 10 ұясы (отауы) бар тақта және әр ұяға салынатын бес-бестен құмалақ (барлығы 50 құмалақ).
Ойын ережесі мен барысы:

1. **Басталуы:** Ойынға екі бала қатысады. Тақтаның бір жағындағы 5 ұя — бір баланікі, екінші жағындағы 5 ұя — екінші баланікі. Ойын басында әр ұяда 5 құмалақтан болады.
2. **Жүріс жасау:** Ойынды бастайтын бала өз ұяларының біреуін таңдап, ішіндегі құмалақтарды алып, солдан оңға қарай әр ұяға бір-бірден салып шығады.
    - *Маңызды ереже:* Егер ұяда бір ғана құмалақ болса, ол келесі ұяға салынады. Егер бірнешеу болса, бірінші құмалақ алынған ұяның өзінде қалуы керек (бірақ балаларға арналған жеңіл нұсқада бәрін таратып салуға да болады).
3. **Ұту (Құмалақты алу):** Баланың соңғы құмалағы қарсыласының ұясына түсіп, ондағы құмалақтар санын **жұп** қылса (2, 4, 6, 8, 10), сол ұядағы барлық құмалақты өзіне алып, «қазанға» салады.
4. **Тұздық:** «Бестемшеде» (тоғызқұмалақтан айырмашылығы) әдетте тұздық ережесі қолданылмайды, тек құмалақтарды жұп қылып ұтуға негізделеді.
5. **Ойынның аяқталуы:** Қай баланың ұяларында құмалақ таусылып қалса (атсыз қалу), сол бала жеңіледі немесе ойын соңында «қазанында» құмалағы көп бала жеңімпаз атанады.

«Арқан тартыс»
Ойын ережесі:
Ойынға ұзындығы 10 метрдей жуан кендір арқан керек. Ол арқанның тең ортасынан орамалмен орап белгі жасайды, белгінің екі жағынан бір жарым-екі метрдей жерден тағы да жоғарыдағы тәртіппен белгілейді. Ойынға қатынасушылар тең екі топқа бөлінеді. Олардың саны 10—12 адам болуы мүмкін, ойыншылар бойларына қарай қатар түзеп тұрады.

«Айгөлек»

Ойын ережесі: Балалар екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы қол ұстасып тұрады. Бір топ: «Айгөлек-ау, айгөлек, айдың жүзі дөңгелек...» деп бастап, қарсы топтан бір баланы шақырады. Шақырылған бала жүгіріп келіп, қарсы тұрған топтың қол ұстасып тұрған шебін бұзып өтуі керек. Егер бұзып өтсе, сол топтан бір баланы өз тобына алып кетеді, өте алмаса — өзі сол топта қалады.